

RADA PRE MEDIÁLNE SLUŽBY

Palisády 36, 811 06 Bratislava

Rozhodnutie č. RL/1/2023
Správne konanie č. REO-RPMS/2022/00091

Bratislava dňa 8. 2. 2023
Doložka právoplatnosti:

R O Z H O D N U T I E

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 a § 110 ods. 1 a 2 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 225 zákona č. 264/2022 Z. z. a v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní rozhodla, že účastník správneho konania č. REO-RPMS/2022/00091, FRONTINUS s. r. o.

porušil

povinnosť ustanovenú v § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

tým,

že v rámci programovej služby Rádio Frontinus odvysielal dňa 12. 6. 2022 v čase o cca 9:30 hod. program *Debata na telefón*, ktorý obsahoval kritické vyjadrenia a jednostranné názory Mareka Kotlebu, podpredsedu Ľudovej strany Naše Slovensko a poslanca Národnej rady Slovenskej republiky, ako aj niektorých poslucháčov, o otázke, čo je to fašizmus a či na Slovensku bol fašizmus, o vojne na Ukrajine, utečencoch z Ukrajiny a ich správaní, o fašistoch na Ukrajine a nemeckých vojakoch na Slovensku, o kupovaní hlasov v parlamentných voľbách, o činnosti konkrétnych členov Vlády SR a predstaviteľov politických strán, o mimovládnych organizáciách a o pozdrave „Na stráž!“, a to bez náležitej názorovej oponentúry, čím prišlo k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 134 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. sankciu – **upozornenie na porušenie zákona.**

Podľa § 135 ods. 5 zákona č. 264/2022 Z. z. „*Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila.*“

O d ô v o d n e n i e

V zmysle § 109 zákona č. 264/2022 Z. z. je Rada orgánom verejnej správy, ktorého poslaním je presadzovať verejný záujem v oblasti vysielania a do pôsobnosti ktorého patrí vykonávanie dohľadu nad dodržiavaním právnych predpisov upravujúcich vysielanie a vykonávanie štátnej regulácie v oblasti

vysielania. Do pôsobnosti Rady patrí aj ukladanie sankcií vysielateľom, pričom na konanie podľa zákona č. 264/2002 Z. z. sa vzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“), okrem ustanovení § 23 v časti neprístupnosti zápisníc o hlasovaní a § 9 ods. 2, § 49, § 57, § 61 až 68 zákona č. 71/1967 Zb.

Rada na svojom zasadnutí dňa 24. 8. 2022 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči účastníkovi konania - vysielateľovi FRONTINUS s.r.o. vo veci možného porušenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2002 Z. z. v súvislosti s tým, že na programovej službe Rádio Frontinus odvysielal dňa 12. 6. 2022 v čase o cca 9:30 hod. program *Debata na telefón*, v ktorom mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 27. 9. 2022, na základe čoho začalo správne konanie č. REO-RPMS/2022/00091. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania bol aj prepis/popis skutkového stavu a záznam vysielania programu *Debata na telefón* odvysielaného dňa 12. 6. 2022.

Dňa 2. 11. 2022 bolo Rade doručené vyjadrenie účastníka konania k predmetu správneho konania č. REO-RPMS/2022-00091.

Rada sa tak po získaní všetkých podkladov pre rozhodnutie oboznámila so skutkovým stavom a v správnom konaní č. REO-RPMS/2022/00091 rozhodla dňa 8. 2. 2023.

Podkladmi pre toto rozhodnutie sú záznam vysielania programu *Debata na telefón* odvysielaného dňa 12. 6. 2022 na programovej službe Rádio Frontinus, prepis/popis skutkového stavu a vyjadrenie účastníka konania.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: Debata na telefón
Deň vysielania: 12. 6. 2022
Čas vysielania: cca 09:30 hod.
Označenie podľa JSO: -

Vysielací čas:

09:00:00 (00:00:00) – začiatok monitorovaného záznamu *Debata na telefón*

09:00:00 Prebiehajúce piesne, reklama,

09:30:26 Ženský hlas: „Vážení poslucháči, nasledujúca relácia je reláciou kontaktnou. V súlade s ustanoveniami Zákona č. 308/2000 Zbierky zákona o vysielaní a retransmisii, konkrétne paragraf 16 odsek 3 písmeno a) a b) si vás dovoľujeme upozorniť, že akékoľvek prejavy volajúcich do štúdia, ktoré budú osočovať, urážať alebo ohovárať akéhokolvek hosta v programe respektíve osobu, ktorá nie je hosťom v programe sú neprípustné a nebudú moderátorom tolerované. Moderátor relácie poslucháča na takéto prejavy upozorní a v prípade, že poslucháč bude v tomto konaní pokračovať, odmietne poslucháča vypočuť a jeho prejav preruší. To isté platí o vulgárnych prejavoch poslucháčov, ktoré tak ako i doposiaľ nebudú tolerované a moderátor aj bez predchádzajúceho upozornenia spojenie medzi poslucháčom a moderátorom preruší.“

09:31:19 Zvučka „Debata na telefón“

09:31:43 Moderátor: „Príjemnú nedeľu všetkým poslucháčom rádia Frontinus. Takmer dve minútky po pol desiatej a počúvate všetko, čo chcete počuť. Generálna prokuratúra skúma možnosť rozpustenia

strany Kotlebovci - Ľudová strana Naše Slovensko. Návrh na rozpustenie strany predložil v roku 2017 vtedajší šéf prokuratúry Jaromír Čížnár. Najvyšší súd Slovenskej republiky však žalobu generálneho prokurátora zamietol. Generálna prokuratúra sa zaoberá možnosťou podať návrh na rozpustenie strany Kotlebovci - Ľudová strana Naše Slovensko. Či však k takémuto kroku aj pristúpi, nie je nateraz zrejmé. Vyplynulo to z vyjadrenia hovorca generálnej prokuratúry Dalibora Skladana pre agentúru SITA. O prípadnom rozpustení strany sa začalo hovoriť po odsúdení jej predsedu Mariána Kotlebu v kauze odovzdávania šekov s nacistickou symbolikou. A nielen o tomto sa budeme rozprávať s podpredsedom strany Ľudová strana Naše Slovensko ani nezaradeným poslancom Národnej rady Slovenskej republiky pánom Marekom Kotlebom. Dobrý deň, vitajte. “

09:32:39 Marek Kotleba: „Dobrý deň prajem všetkým poslucháčom.“

09:32:43 Redaktor: „Tak pán Kotleba, podme sa pozrieť rovno na ten úvod, čo som spomínal, ako je to s vami. Idú vás rozpustiť, chcú vás rozpustiť, kde je pravda?“

09:32:51 Marek Kotleba: „Tak pravda je tam, že o takýchto veciach rozhoduje súd a nie médiá, pretože ten mediálny lynč, ktorý je v médiách na našu stranu, je tu už celé roky. Či už je to vo všetkých médiách mainstreamu, tak nás iba očierňujú, nedožijeme sa tam žiadnej chvály. A čo sa týka toho rozpustenia strany, generálna prokuratúra môže podať takýto podnet, ale o tom sa bude zaoberať súd a ten určí, či takáto strana môže byť rozpustená alebo bude rozpustená. Čiže o tom, že to píšete teraz niekde v médiách je ťažké hovoriť, pretože nám nebol doručený žiadny papier alebo nejaká písomnosť z generálnej prokuratúry, že by nás začali riešiť, čiže je to opäť taká mediálna hra a médiá už teraz chcú navodiť o našej strane to, že sme nejaká strana nelegitímna, čiže na toto sa nejako extra nedá ešte vyjadrovať, pretože vravím žiadnu písomnosť sme nedostali.“

09:33:56 Redaktor: „Táto správa vyšla včera v priebehu popoludnia, takže je víkend, takže uvidí sa ako sa to bude ďalej. Bol to teda jeden z článkov. Podme sa ale venovať ďalej vášmu poslaneckému klubu, ktorý je už rozpustený. Stalo sa tak po tom, čo predseda strany Marián Kotleba dostal podmienku za používanie nacistickej symboliky, bavíme sa o šekoch v hodnote 1488 v tej nejakej hodnote peňazí. Prečo práve po tomto akte došlo k rozpusteniu poslaneckého klubu, ako to bolo odôvodnené, čo sa vlastne stalo?“

09:34:27 Marek Kotleba: „Tak ide o to, že poslanecký klub zo zákona musí mať istý počet poslancov, čiže v národnej rade, keďže Marián Kotleba prišiel o svoj poslanecký mandát, tým pádom sa poslanecký klub rozpustil, nenaplnil tú stanovenú hodnotu, teda toho počtu tých poslancov, čiže momentálne sme ako nezaradení poslanci. A ak ide o to, že ho odsúdili, odsúdili ho samozrejme, ale my ešte nemáme, ani on sám nemá ešte ten rozsudok v písomnej forme, aby sme vedeli teda urobiť ďalšie právne kroky, aby sme sa vedeli voči tomu vyhradiť, čo súd rozhodol.“

09:35:07 Redaktor: „Ste podpredseda strany a ste prakticky aj rodina s pánom Mariánom Kotlebom, ako to vidíte vy? Je tá podmienka, ktorá mu bola udelená, férová?“

09:35:23 Marek Kotleba: „Tak v prvom rade si treba povedať, o čom hovorí ten zákon. Pretože tieto zákony o extrémizme boli schválené takým spôsobom, že parlament tieto zákony schválil, následne vtedy Ivan Gašparovič ako prezident tieto zákony nepodpísal. Vrátil ich naspäť, pretože jasne povedal, že tieto zákony sú nejasné a občan nemá ako vedieť podľa zákona, čo vlastne trestné je a čo vlastne trestné nie je. A potom parlament prelomil veto prezidenta a tieto zákony sa stali právoplatné. Čiže ak si niekdo našťuduje ten zákon o extrémizme a o takýchto extrémistických trestných činoch, tak jednoducho nie je mu jasné, čo extrémistický čin je a čo extrémistický čin nie je, neviem to ani ja, neviete to vy, nevie to nikto, kto ten zákon preštuduje. Čiže ja si myslím, že akékoľvek odsúdenie za takýto trestný čin v tomto prípade ak ide o Mariána Kotlebu, je to nespravodlivé a ďalšia vec je, že špecializovaný trestný súd, ktorý mu vymeral trest 4 roky a 4 mesiace, tak tam už môžeme hľadať nejakú symboliku zo strany súdu a ďalšia vec je, že keď najvyšší súd tento rozsudok zrušil a vyniesol nový rozsudok, kde mu dal podmienený trest, tak pre systém je to vlastne taká malá výhra, pretože zabránili Mariánovi Kotlebovi kandidovať v Banskobystrickom kraji za, za predsedu kraja, teda respektíve župana.“

09:36:54 Redaktor: „Bavíme sa o tohtoročných voľbách, ktoré sa blížia?“

09:36:57 Marek Kotleba: „Áno, o tohtoročných voľbách, ktoré sa blížia, čiže mu zabránili kandidovať a takisto nie je ani možné teraz povedať, či bude môcť kandidovať do parlamentu v ďalších parlamentných voľbách, pretože, ak súd nezahradí ten trest, ktorý mu dali, tak tiež nebude môcť kandidovať do ďalších parlamentných volieb.“

09:37:19 Redaktor: „Ale vráťme sa ešte ku tej symbolike, spomínali ste, že kto nemá naštudovaný zákon, ani ja ani vy a tak ďalej, nemôžeme to posúdiť. Váš subjektívny súkromný názor, myslíte si, že je tam tak ako sa hovorí v už spomínaných médiách tá nacistická symbolika?“

09:37:32 Marek Kotleba: „Viete čo je to nacistická symbolika? Žiadny zákon nám nehovorí o tom, čo je nacistická symbolika a nie je. Pretože každý jeden extrémistický čin, ktorý sa tu spácha, alebo ak niekoho za to súdia, tak si priberajú na to znalca a priberajú si znalca z príbuzného odboru, čiže, čiže ani ten znalec nevie, či ten extrémistický symbol je alebo nie je. Lebo ak tu nie o niekom médiá urobia na niekom urobia médiá ortiel, že on je vinný za extrémistické trestné činy a pozrieme sa na to zo stránky zákonu, tak vlastne nikto nevie povedať, čo je symbolika a čo nie je symbolika. Pretože ak je tam nejaké číslo a teraz by bolo to číslo iné a nejaký znalec, ktorý o tom bude rozhodovať, alebo sa bude k tomu vyjadrovať, povie že to je symbolika aj iné číslo, tak ten obvinený občan, už jedno či to je politik alebo jednoduchý človek z ulice, sa nemá voči takémuto nejakému napadnutiu zo strany systému brániť.“

09:38:32 Redaktor: „Takže ak správne rozumiem vášmu tvrdeniu, to obvinenie alebo teda de facto tá podmienka nie je nejaká právoplatná podľa vás, neni férovo udelená.“

09:38:43 Marek Kotleba: „To rozsudok právoplatný je,...rozsudok je...“

09:38:46 Redaktor: „Ale podľa vás... by to tak byť nemalo.“

Marek Kotleba: „Podľa mňa podľa mňa ak niekto rozdáva pomoc rodinám, ak ste si to pozreli, ak si to ľudia alebo teda aj poslucháči naštuovali, o čo tam išlo, že Marián Kotleba pomohol rodinám, ktoré mali ťažkú životnú situáciu, majú postihnuté deti, majú problém v rodine a on im daruje nejaký šek v nejakej hodnote, ktorý im radikálne môže zmeniť život a za toto ho odsúdia, tak ak niekto toto legitimizuje, že takýto rozsudok je správny, tak podľa mňa nie je celkom príčetný.“

09:39:19 Redaktor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď. Poďme sa pozrieť ďalej. Spomínali sme už aj tie komunálne voľby. Ako to vidíte vy ako Kotlebovci Ľudová strana Naše Slovensko v komunálnych voľbách? Možno napríklad v spomínanom Banskobystrickom kraji.“

09:39:33 Marek Kotleba: „Tak my postupne ako naša strana predstavujeme kandidátov na, buď na predsedov alebo na poslancov jednotlivých samosprávnych krajov. Tak ako som vravel aj v našom Banskobystrickom kraji, tým že Mariána Kotlebu odsúdili na podmienený trest, tak zabránili mu kandidovať na predsedu, pretože tie hlasy ľudí celkovo z nášho kraja sú také, že to čo tam teraz vládne alebo teda tí, čo sú pri moci, tak tú svoju prácu si nerobia tak, ako by si mali, pretože Marián Kotleba, keď skončil na poste predsedu župana a nechal prebytok cez 20 miliónov euro a tie záhadne za tých päť rokov zmizli plus samosprávny kraj sa zadlžil o ďalších 50 miliónov a ľudia nevidia tie rozdiely v kraji. Čiže my museli sme to urobiť tak, že keď Mariána Kotlebu odsúdili, nemôže kandidovať, tak budem kandidovať ja za predsedu kraja a pomaličky budeme pracovať na kampani a uvidíme čo to prinesie.“

09:40:34 Redaktor: „Takže teraz ste prvýkrát oficiálne v médiách vyhlásili, že idete kandidovať?“

09:40:37 Marek Kotleba: „O, nie...“

09:40:39 Redaktor: „Či to už je verejná správa?“

09:40:41 Marek Kotleba: „Je to už verejná správa, mali sme už takú tlačovku, kde sme na Deň detí ohlásili moju kandidatúru za predsedu kraja a budeme pracovať na kampani, budeme sa stretávať s ľuďmi a chceme, chceme hlavne tým ľuďom aj ukázať, že o čom vlastne ten samosprávny kraj je, pretože tí, čo majú neobmedzené finančné prostriedky na kampaň na reklamu, na televíziu, tak tým ľuďom môžu narozprávať také rozprávky, kde samosprávny kraj v niektorých veciach takú pôsobnosť ani nemá ako im prednášajú v médiách.“

09:41:10 Redaktor: „Možno mimo toho županstva alebo teda predsedníctva kraja chystáte v rámci strany možno niekoho, kto by išiel kandidovať za starostu, primátora nejakej obce v rámci vašej strany?“

09:41:24 Marek Kotleba: „Určite, pomaličky...“

09:41:26 Redaktor: „A či to bude len v Banskobystrickom kraji alebo napríklad aj tu v žilinskom?“

09:41:30 Marek Kotleba: „Budeme mať, budeme mať pôsobnosť vo viacerých krajoch Slovenska, či už ide o predsedov samosprávnych krajov alebo aj poslancov do samosprávnych krajov, prípadne starostov do obcí a miest. Už ohlásil kandidatúru aj Martin Beluský v Trnavskom samosprávnom kraji a pomaly budeme tých jednotlivých kandidátov na predsedov samosprávnych krajov predstavovať.“

09:41:55 Redaktor: „Ďakujem pekne za odpoveď. Pán Kotleba, takto. Spomínali sme ešte pred reláciou, a určite sa na to budú pýtať aj poslucháči, takže sa opýtam v rámci záujmu aj poslucháčov. Pani prezidentka Slovenskej republiky, pani Čaputová vetovala zákon ohľadom protiinflačného balíčku, ktorý prišiel zo strany Obyčajných ľudí alebo teda respektíve zo strany ministra financií Matoviča. Ako

to vidíte vy? Urobila prezidentka správny krok, že vrátila na prerokovanie tento zákon a vy možno vaše stanovisko, či už za stranu Kotlebovci alebo váš teda ako názor poslanca. Je to dobré? Podporujete ten protiinflačný balíček alebo nepodporujete?“

09:42:41 Marek Kotleba: „Tak, treba si povedať, že o tomto zákone sa vzniesla aj veľká kritika, aj veľká podpora z niektorej, niektorých strán, pretože treba si povedať, že ten zákon bol v skrátanom legislatívnom konaní, čiže neprešiel tým, tým celým procesom, ako by mal. Tento zákon sa schválil, aj keď kritika tam bola, pretože ten zákon taký, ako je, nie je dokonalý. Povedzme si, že ten zákon nie je najlepší, nie je dokonalý, a nerieši napríklad dôchodcov a nerieši všetky možné iné problémy, ktoré sú na Slovensku, ale rieši rodinné prídavky, rieši poukazy pre deti, aby mohli chodiť do krúžkov a rieši odpočítateľný bonus a niektorí politici opoziční sa voči tomu postavili a začala sa tam veľká diskusia v parlamente, že aký je ten zákon zlý, čo všetko možné nerieši, ale treba si povedať, čo ten zákon rieši. A my sme ten zákon podporili, pretože v minulosti sami dobre vieme, že strašné miliardy išli na covid opatrenia, na testovania, na Ukrajinu, ale pre Slovákov nikdy nič neostalo a my sme povedali aj za našu stranu, že jednoducho zákon, nepozerala sa na ten zákon, kto ho predkladá, ale čo rieši. Čiže my tu neriešime teraz to, že to predložil Matovič, pre mňa za mňa keby to predložil nebolaj aj Richard Sulík, tak my takýto zákon podporíme, lebo nikdy sa nepozerala na to, kto predkladá, ale čo predkladá. My sme ten zákon podporili. Prezidentka, prezidentka vo svojom rozhodnutí vrátiť tento zákon sa vyjadрила, na jednej strane tam kritizovala to, že to bolo v legislatívnom v tom skrátanom konaní, ale treba si povedať, že tie vládne zákony prichádzali takpovediac o 5 minút dvanásť, pretože takýchto vládnych zákonov v skrátanom konaní už predtým bolo strašne veľa. To, to boli desiatky zákonov, ktoré prišli v strede schôdze, že zrazu nejaký nový zákon, a nový zákon a nový zákon a vláda to schvaľovala zaradom a nikdo sa nestážoval. Čiže prezidentka ho vrátila, vytkla to skrátané konanie, plus tam vytkla niektoré veci že sú diskriminačné, že ich treba odstrániť. Čiže ja uvidím ako to, ja som si to teda rešpektíve preštudoval, ale ja budem opäť hlasovať za tento zákon, pretože niektoré veci, ktoré sú v ňom sú naozaj dobré a treba si povedať, že komu máme pomáhať, keď nie Slovákom, pretože ak sú peniaze na zahraničných, ak sú na covid a neostane, neostanú žiadne finančné prostriedky pre Slovákov, musíme fakt robiť pre, aj pre týchto ľudí, lebo a však ten, ten zákon by bol na dlhú debatu. To by, to by sme...“

09:45:30 Redaktor: „To určite, pán Kotleba, poďme sa pozrieť na to, čo ste pred malou chvíľkou povedali, že v rámci toho protiinflačného balíčka boli aj tie krúžky pre deti, máme naozaj dobu, kedy je vysoká inflácia. PHM-ka je obaja vieme veľmi dobre aká vysoká, takisto naši poslucháči a keď sa na to pozremo z pohľadu rodiča, tak radšej mi pomôžu tie peniaze, nejaký ten príspevok do domácnosti, na tie základné potraviny, na oblečenie a tak ďalej ako nejaký poukaz na krúžok, hej? Lebo potrebujeme si kúpiť chleba, nie preto, aby moje dieťa chodilo tancovať, lebo z toho nevyžijeme.“

09:46:12 Marek Kotleba: „Pozrime sa takto na to. V tom, v tom zákone je aj odpočítateľný bonus navýšený a sú tam rodinné prídavky, ale treba si povedať, že každé jedno euro, ktoré my investujeme do mládeže a do športu sa nám desaťkrát vráti v budúcnosti. Pretože šport v dnešnej dobe je aj prevenciou rôznych drogových závislostí, rôznych civilizačných chorôb, cukrovky, veď pozrime sa deti v dnešnej dobe trpia obezitou a niektorí tí rodičia, ktorí nemajú prostriedky na to, aby chodili deti na tie krúžky, tak schválením tohto zákona budú mať poukaz a budú môcť svoje deti dať na rôzny krúžok a popritom ich to nebude nič stáť. Pretože ak niekto aj viedol nejaký športový klub. Ja sa v športe pohybujem celý život a tie kluby, ktoré nie sú dotované zo štátu a sú súkromné, alebo sú to športy, ktoré nedostávajú dotácie zo zväzov, tak majú, majú naozaj ťažký život a zháňajú každú korunu na to, aby mohli prežiť. Pretože ja ako dieťa si pamätám, ja keď som začal zápasit' v desiatich rokoch v Športovom klube polície v Banskej Bystrici, tak my sme mali členský príspevok ročný, ktorý bol myslím asi 200 korún na tú dobu, ale od toho ako sme zaplatili členský príspevok mali sme tréningy zadarmo, športové oblečenie, obuv, súťaže a pre to dieťa to bol naozaj veľký zážitok a takou, takýmto, takýmto príspevkom môžeme pomôcť aj rodičom...“

09:47:43 Redaktor: „Ale vtedy bola iná doba...“

09:47:45 Marek Kotleba: „bola iná doba... treba si povedať... že bola... úplne iná doba, ktorá priala niektorým veciam oproti tomu čo je dneska...“

09:47:52 Redaktor: „Lebo nemôžeme teraz, neviem si predstaviť, že v dnešnej dobe zaplatím napríklad 100 eur môjmu dieťaťu príspevok napríklad na futbal do klubu na rok na sezónu a budem mať zadarmo kopačky, dres, atď, budem mať tréningy a tak...“

09:48:10 Marek Kotleba: „Je iná doba, samozrejme, to sa nedá absolútne porovnávať, preto však vidíme aj kam od toho 93-tieho ako vzniklo Slovensko, kam sa tie športy posunuli, kde sme boli majstri

sveta, tak pomaličky vypadneme do B skupiny. Ale to je tým systémom, aj tým financovaním, aj tým rozvojom, lebo naozaj, naozaj sme zastali a ja musím podporiť každú jednu dobrú vec, ktorá to môže nejako nakopnúť. Pretože ak budeme len čakať a hľadať ten najlepší spôsob, ktorý možno aj tak nikdy nenájdem, tak aspoň takýmto malým krokom treba začať. Ja som, ja som povedal, ja nemám problém hlasovať za veci, aj keď si s tými ľuďmi nemusím sadnúť po, po iných stránkach, ale ja som podporoval aj v minulosti projekt ktorý mala tiež vládna koalícia, boli to tréneri v školách, ktorí trénerov dostali do škôl, a tie, tí tréneri trénujú s tými deťmi, pretože vieme, že tá telesná výchova na základných školách aj na stredných školách je dlhodobo zanedbávaná a v tomto musíme my niečo urobiť čo aspoň máme v moci. Ja ako opozičný poslanec toho nemôžem veľa spraviť, ale aspoň môžem niečo podporiť a niektoré návrhy, ktoré som dával aj ja, tak kupodivu tak koalíční poslanci si to zobrali k srdcu a zapracovali to.“

09:49:25 Redaktor: „Ktorý napríklad?“

09:49:27 Marek Kotleba: „Například veľká debata, veľká debata bola o hodinách telesnej výchovy, pretože sa navýšil počet telesnej výchovy, tie školy majú takú extra jednu hodinu a teraz sa hovorí o tom, že bude vlastne tretia hodina telesnej výchovy na základných školách...“

09:49:44 Redaktor: „Nebudú dve, budú tri.“

09:50:10 Marek Kotleba: „Áno. No a tam bola veľká debata o tom, že treba zlúčiť tie hodiny, aby tie školy, ktoré nemajú tie športoviská, aby mohli využívať napríklad aj športovanie v prírode, turistiku, a veľakrát sme našli nejaký konsenzus aj s koalíčnými poslancami o tom, ako by to mohlo vyzerat.“

09:50:07 Redaktor: „Ktorá strana z koalície vás napríklad takto podporila? V podstate ktorá bola taká najviac naklonená...?“

09:50:10 Marek Kotleba: „Viete čo, treba si povedať, že v tom športovom, školskom a športovom výbore, v ktorom som v Národnej rade, tak sú tam športovci, s ktorými si vieme nájsť nejakú spoločnú cestu. Treba si povedať napríklad, že Karol Kučera ako splnomocnenec vlády pre šport má v tom celkom jasno a veľakrát sa stane to, že nenájde cestu napríklad s ministrom školstva, je tam nejaký rozkol, ale napríklad aj s Karolom Kučerom si vieme sadnúť a vieme sa o takýchto veciach porozprávať a nájdeme nejakú strednú cestu. Lebo čo sa týka dajme tomu športu, výchovy mládeže sme možno na tej iste ceste, aj keď sme z inej politickej strany.“

09:50:54 Redaktor: „Ďakujem vám pekne za prvú časť debaty. Po pesničke budeme pokračovať telefonátmi od našich poslucháčov, môžete telefonovať môžete telefonovať na linku 041 76 333 33, našim dnešným hosťom je Marek Kotleba, podpredseda strany Kotlebovci - Ludová strana Naše Slovensko a nezaradený poslanec Národnej rady Slovenskej republiky.“

09:51:16 reklama

09:51:40 pieseň

09:55:22 Redaktor: „Máme päť minút pred desiatou hodinou, počúvate Rádio Frontinus, všetko, čo chcete počuť. Naším dnešným hosťom je podpredseda strany Ludová strana Naše Slovensko Kotlebovci, pán Marek Kotleba, dobrý deň ešte raz.“

09:55:32 Marek Kotleba: „Dobrý deň“

09:55:34 Redaktor: „Máme na linke aj prvého poslucháča. Pripravený?“

09:55:36 Marek Kotleba: „Áno nech sa páči.“

09:55:38 Redaktor: „Dobrý deň, ste v éteri, nech sa páči.“

09:55:40 Telefonát od poslucháčky, nezrozumiteľné zvuky a ozvena.

09:55:41 Redaktor: „Prosím vás, keby ste si dali tichšie rádio, máme tam odozvu.“

09:55:47 Poslucháčka: „... ja a chcem povedať, že na pána Mariána Kotlebu, keď on je ako odsúdený, hej? Tak nemajú žiadne morálne právo ani právne právo, aby tú stranu zrušili. Viete, ako oni sa môžu pridať ku nejakej inej strane, hej a nejak si vytvoríť takúto túto, aby existovali a neni sú žiadni fašisti, povedzte mi, koho oni zavraždili, komu oni spôsobili niečo proste, že urobili ľuďom zle? Ved' tam sú ľudia, ktorí sú fašisti iní, nebudem ich menovať. A takisto by malo byť rovnaký meter pre každú stranu. Zoberte si napríklad starý Osuský, ktorý sedí v strane SaS, ktorý sa vyjadril voči Srbom nemorálne. Ten by mal byť za to pykaný a trestaný, ale sedí si tam tichučko, jako voš pod chrastou. Stará Zemanová sa vyjadrila ku dôchodcom ako, prosím vás pekne, ona je sama stará. Prosím vás pekne, oni ty vyjadrenia sú tam nemorálne mnohých politikov a že teda sa stalo, čo sa stalo. Pán Kotleba si pyká za to, ale hán..., nemajú žiadne morálne právo. A potom vám poviem otvorene, kde idú všetky tie peniaze? Kde sa stratili všetky tie peniaze, miliardy idú na zbrojenie. My malý štát, my tu nikdo nemáme dať čo do hrnce, a oni budú kupovať nezmyselné zbrane, čo budeme žrať to železo? Ved' na budúci rok plyn, ktorý nebude ničím

dotovaný. Ľudia tu budú kapať zaživa. My tu donášame zo zahraničia ty ich odpady špinavé, ktoré oni nechcú jesť. My sme si tu mali nehať poľnohospodárstvo. Aj európska únia, nás ne, nebrala tak alebo ako by mala robiť... My keď videli, že Európska únia keď videla že my sme typicko na poľnohospodárstve založení, kde poľnohospodárstvo bolo na jednotku, tak to mala nechať tak a mala dotovať tak ako iné štáty ale nám tu dovážajú ich brlohy ty ich odpady. Prosím vás pekne, viete koľko potravín sa jak sa povie znehodnocuje a oni to nechcú jesť, oni sú zdraví, oni sa dožívajú vysokého veku, majú lieky na rakovinu, na všetko a tu sa nerieši nič. Tu je všetko na úpadku, tak ako bolo za komunistov, ja nezastávam, aj vtedy bolo všelijako, ale vám poviem otvorene zlatí komunisti proti tomuto špinavému systému, aký je teraz. Tu je liberálny svet, liberálny slniečkari hej, tu budú ja neviem, čo sa tu bude robiť, tu sa pre mladých ľudí nebuduje, tu je nič, tu, tu budú ľudia zdochýnať zaživa. Dovidenia“

09:58:06 Redaktor: „Ďakujeme pekne za váš príspevok, nebola tam možno priama otázka na vás. Nejaký postreh určite sa ku tomu vyjadrite, ja by som iba doplnil jednu otázku, ak mi dovoľíte, pýtal som to aj predsedu strany, či by ste vy vystúpili z Európskej únie.“

09:58:22 Marek Kotleba: „Tak treba si povedať, no chcel by som reagovať na tú pani. Pozdravujem ju, ale nespýtala sa. Vo veľa veciach mala pravdu aj čo sa týka tých poslancov, toho Osuského a tej Zemanovej, treba si povedať, že ten Pán Osuský asi naozaj nie je celkom pričetný, lebo spomenul v jednej rozprave to, že keď Američania bombardovali Juhosláviu, tak povedal, že vlastne tí Juhoslovania alebo teda tí Srbi si to zaslúžili a na to nesmieme zabudnúť, pretože ja hovorím, každá vojna je zlá a každý jeden vyhasnutý ľudský život takýmto nezmyselným, kvôli takýmto nezmyselným hrám tak je to pre mňa strašne smutné. A čo sa týka tej Európskej únie, treba si povedať, že na začiatku tá Európska únia nebol zlý projekt, pretože išlo o pakt, ktorý bol hospodársky a išlo obchodovanie medzi štátmi Európskej únie bez cla pre, zjednodušený prevoz tovaru. Čiže tam boli, tam boli niektoré dobré veci, ale treba si povedať, že tá Európska únia, ktorá je už dnešnej dobe, je pakt politický a určuje nám, ako máme žiť život, od koho máme nakupovať. Rôzne embargá nám tu dáva, čiže buď tu Európsku úniu pretvoriť na nejaký iný systém, alebo z nej vystúpiť.“

09:59:43 Redaktor: „Aké embargá nám dávajú?“

09:59:44 Marek Kotleba: „Vidíte teraz pomaličky embargo na ruskú ropu, nová daň bude, ak to teda prejde... čo sa týka sankcií, ale tam nejde len o Rusko, tam tá Európska únia nám určuje koľko môžeme, kde čoho vypestovať, čo môžeme vypestovať, koľko musíme niečoho doviesť a tak ďalej, treba si povedať tak, ako aj tá pani hovorila v tom telefóne, že to naše poľnohospodárstvo v minulosti bolo na úplne inej úrovni a tie výrobky boli hlavne vyrobené na Slovensku. Ten zisk ostával na Slovensku. Možno aj tá kvalita bola úplne niekde inde, ako teraz, keď nám naordinujú, čo máme pestovať, či máme pestovať repku, alebo máme dovoz nejakých produktov urobiť a popritom sa nám to nepáči. Ja sám som to zažil na vlastnej koži, keď my sme v samosprávnom kraji chceli podporiť lokálnych výrobcov mliečnych výrobkov, kde sme chceli mliečne výrobky dať do škôl do stredných škôl v Banskobystrickom kraji a Úrad na verejné obstarávanie nám povedal, že keď to spravíme a uprednostníme slovenských výrobcov dajme tomu pred zahraničnými, že to bude neférová súťaž a mohli tam byť pokuty v stovkách tisíc eur.“

10:01:02 Redaktor: „Podme pomaličky ku ďalšiemu poslucháčovi, na linke 041 76 333 33 je nový poslucháč. Dobrý deň.“

10:01:08 Poslucháč: „Dobrý deň. Pozdravujem vás, pán moderátor. Ten váš hosť sa hnevá, keď ho označujú fašistami. Je obrovskou tragédiou, že ľudia ako on z tej strany fašistickej sedia v Slovenskom parlamente. Ako môže slovenský občan vnímať, keď oni sa hrdo hlásia k fašistickému slovenskému štátu, oslavujú vojnového zločincina Tisa a robia všetko preto, aby takýchto ľudí glorifikovali. Chcel by som sa ho spýtať, prečo bola zrušená Slovenská pospolitosť, fašistická strana, predchodkyňa tej strany, v ktorej sú oni teraz. Za ďalšie, ako dopadlo to vyjadrenie jeho brata na to, že cigánom treba dať len krompáč a lopatu, čo dokázal v tom krásnohorskom podhradí...“

10:02:03 Redaktor: „Skúsme používať slovo Rómovia.“

10:02:05 Poslucháč: „Dobre tak Róm. Čo dokázal v Krásnohorskom podhradí? Robel bublinky a nič. Po nem tragédia v Banskobystrickom kraji. Ten kraj sa ešte doteraz nespamätal, čo oni porobili. Ano šetrili, ostali po nich peniaze, ale nič nerobili. Ved' vravím takito ľudia nemajú čo hľadať v slovenskom parlamente. Stačí sa pozrieť, čo tento konkrétny človek v tom v parlamente vystrája. Ďakujem.“

10:02:34 Redaktor: „Ďakujeme pekne, opäť to bol iba príspevok. Možno nejaké vyjadrenie.“

10:02:37 Marek Kotleba: „Áno, mňa by zaujímalo, len škoda, že pán nepovedal skade je, pretože musím reagovať na niektoré tie veci, ktoré tu narozprával. Ak sa týka o Slovenskú pospolitosť, národnú

stranu, ktorú rozpustil najvyšší súd, tak ja som členom takejto politickej strany nebol, čiže ani som ten rozsudok nečítal, čiže ja mu neviem povedať, prečo bola rozpustená táto, táto politická strana. Potom tam hovoril o Rómoch v Krásnohorskom podhradí, ktorí tam okupujú tie pozemky. Ale ten systém je tak nastavený. Viete, ak by sa tam išiel do toho Krásnohorského podhradia pozrieť, tak tam sú pozemky, na ktorých sú čierne stavby, a ktorým splnomocnenci predchádzajúcej vlády pre takéto menšiny postavili na čierne stavby novú cestu, zaviedli im internet a všetky možné výhody, hej? Čiže okupujú tieto pozemky tam protiprávne a my keď sme tam chceli ísť na tieto pozemky, aj konkrétne ja som tam išiel aj s Mariánom Kotlebom aj s ďalšími členmi našej strany, sme tam chceli ísť pozrieť, tak polícia Slovenskej republiky nám zabránila vstup na vlastný pozemok. Čiže na Slovensku sa porušuje ústava len tak, ako nič a tento pán, ak by mal o to záujem, tak kľudne ja ho tam môžem ísť aj, ja mu to tam môžem ísť aj ukázať, aby videl, že ako to vlastne v skutočnosti je a veľa ľudí možno kým nezažije takúto skutočnosť na vlastnej koži, tak si to nevie ani predstaviť, pretože aj tí ľudia sú tam bezradní a veľakrát majú pozemok a nemôžu si s ním, absolútne nevedie si dať rady, keď majú takýchto ľudí a keď sa obrátia na systém, tak systém im nepomôže. A ak ide o BBSK, tak treba povedať, že v Banskobystrickom samosprávnom kraji nie je všetko tak jednoduché, ako sa zdá. Pretože ten predseda ako článok, jeden článok potrebuje aj podporu poslancov a veľakrát tí poslanci hlasovali proti uzneseniam, ktoré mohli pomôcť kraju. A nie je vôbec pravda, že sa nerobilo pretože v Banskobystrickom samosprávnom kraji sa, sa práveže robilo, ale robilo sa férovo a niektoré tie veci, ktoré projekty boli spravené a boli spravené napríklad za milión euro, tak zrazu kým tam neboli napichnutí nejakí oligarchovia a nejaké spriaznené firmy, tak tie ceny boli tretinové. Čiže sa pracovalo a ďalšia vec je, ak si pán myslí, že znižovať dlh samosprávneho kraja je pohroma, tak asi máme rozdielny názor. Pretože toto vedenie zadlžilo kraj o ďalších 50 miliónov euro a ak si predstavuje niekto politiku tak, že chce zadlžovať a mŕňať a popritom nevidieť výsledky, tak spoločnú cestu nenájdem.“

10:05:28 Redaktor: „Poďme ku ďalšiemu poslucháčovi, dobrý deň, ste v éteri. Keby ste si mohli dať trochu tichšie rádio, lebo máme tam dosť odozvu. Nech sa páči.“

10:05:40 Poslucháč: „Haló...“

10:05:43 Redaktor: „Áno, nech sa páči, môžete sa opýtať.“

10:05:45 Poslucháč: „Dobrý deň pán Kotleba, počúvam a počul som aj teho predchádzajúceho príspevkára. Je to človek bezduchý a vôbec nerozumie ani tomu, čo iba rozpr... keby ste sa ho opýtali, aby definoval ten fašizmus, o ktorom tak vyspevuje, tak nevie. Keby nebol Tiso za Slovenského štátu urobil to, čo urobil, dnes spolu nehovoríme a Slovensko by možná neexistovalo. Pretože mal všetkých päť pohromade, urobil to a nepostavil sa Hitlerovi, až na konci. Všetka česť, že sa Slovensko postavilo Hitlerovi. No ja si myslím, že je čas, aby aj Zelenskyj na Ukrajine začal rozmýšľať, pretože sa prisahá na ústavu alebo na bibliu, keď sa skladá prezidentský sľub, že urobí všetko pre to, aby zachránil svoj národ, nie aby ho postupne nechal ničť Američanom. Ja neviem kto, keď sa vyzabijajú už Ukrajinci, kto tam bude ďalej bojovať, kemu bude veliť ten ich prezident. A čo sa týka Cigánov, rozumiem tomu, prečo to z Matovičovej dielne ide...“

10:07:25 Redaktor: „...skúsme pane, skúste používať slovo Rómovia.“

10:07:29 Poslucháč: „Dobre, tak pre mňa sú to vždy Cigáni, aj budú. Prečo to z Matovičovej dielne ide takýto systém, takýmto systémom, idú voľby a týchto príslušníkov tejto menšiny slovenskej je zhruba pol milióna a to by spravilo veľmi dobré preferencie jako aj v minulosti pre Matoviča. Ďakujem pekne. Do počutia.“

10:07:54 Redaktor: „Ďakujeme pekne za váš príspevok.“

10:07:57 Marek Kotleba: „Tak treba si povedať, že ten fašizmus sa skloňuje teraz z každej strany. Či už je liberálny, či už je národný alebo už neviem aký, pretože tie médiá potrebujú nejakého strašiaka, hej povedzme si, že nejaký fašizmus. Ved' fašizmus bol predsa v Taliansku a v Španielsku, ako vieme a fašizmus na Slovensku ani nebol. Fašizmus je tu pravdepodobne teraz to, čo dokazujú niektorí títo liberálni politici, ktorí začnú hneď na všetkých útočiť, ktorí majú iný názor a tvária sa, že sú za slobodu a sú za solidaritu a sú za demokraciu a ak má niekto iný názor, hneď ho zlynčujú, utlačia, ohovoria v médiách, na Facebooku, na prokuratúre, všade možne. Čiže ak by téma Slovenského štátu bola taká, to je taká páľčivá téma, je to taká téma nadľho a my nie sme predsa v historickej relácii, čiže ťažko tam tomu teraz vyjadrovať, ale treba si povedať aj to, že naozaj osud Slovenska by bez prezidenta asi bol spečatený úplne inak a možno by sme sa teraz tu v Žiline rozprávali po poľsky a v Banskej Bystrici po maďarsky, ale na túto tému možno ak by bola nejaká relácia niekedy dlhšia, tak by sme sa vedeli porozprávať, nechcel by som to tu nejakou teraz veľmi...“

10:09:15 Redaktor: „Historického charakteru. Poďme ku ďalšiemu poslucháčovi. Dobrý deň prajem, ste v éteri.“

10:09:23 Poslucháčka: „Dobrý deň prajem, počkajte, dám si tichšie rádio. No ja by som sa len chcela spýtať, keď mali sme vrátiť dve miliardy do Európskej únie a Európska únia dala súhlas pre peniaze minúť pre Ukrajincov. Chcela by som sa spýtať, či Európska únia to dala pre pekné oči týmto Ukrajincom alebo tie dve miliardy budeme my občania splácať?“

Ďalšia otázka, prečo tu stále chodia, prečo púšťajú stále Ukrajincov, však na severe sa nebojuje. Nech sa hrabú na sever, veď nám tu, nám tu kazia imidž. Nehnevajte sa, či ide do predajne, ona si zobere koš nákupu a povie nech ti to, nech vám to zaplatí štát, veď to je pod úroveň. Oni si ukážu v autobuse modrú knižku, že sú z Ukrajiny. No. Ešte by som sa chcela opýtať, všetci všetko podporujú, ale na dôchodcov sa zabúda. A vy ste zabudli to, že my sme postavili tento štát, rodičia, prarodičia. My a vy za 30 rokov každá táto vláda tento štát rozkradol. Nám tu bolo dobre, až keby sa nebola postarala, postarali liberáli, ale ja som vždy vravela, táto vláda nie je pre občanov Slovenskej republiky, včetně Čaputovej, tam už chodia do Ukrajiny jako na klavír. Zelenskyj sa postaví, už by celému svetu chcel rozkazovať i Európskej unie. Putin vie, čo robí. Osuský povedal, už to tu bolo povedané. Ja sa stotožňujem so všetkými poslucháčmi, čo hovorili predo mnou, že oni si to zaslúžili. Ja nie som ani rasistka, ani neprajem nikomu zlo, vojna je veľmi zlá. Ale Putin vie, ešte raz hovorím, čo robí. A odpovedajte mi na otázku túto, či je to pravda, že je to separatistický štát, fašistický štát a strašne lobujú, celá tá Ukrajina, keby bol aj celý svet proti Putinovi, ja jednoduchá žena z dediny z Kysúc, ja na Putinovej strane budem, on vie čo robí. Do Nemecka sa chodia do nejakej obci, neviem či to je pravda, Ukrajinci klaňať k nejakej Mohyle, neviem či to neni Banderovec a Vasilovci. Mi povedzte mi, keď bombardujú Rusi Ukrajinu a hodia bombu na nemocnicu a jeden mŕtvy, veď tam by museli všetky prístroje aj tie lôžka s pacientami uchádzať. Oni si bojujú sami ty dediny títo separatisti ukrajinskí a Zeleňovsky stále pýta zbrane. Potom on ju nechce tú vojnu zastaviť, on tú vojnu podporuje, podporuje ju Čaputová, Nagy, Heger, Mikulec. všetci naši slovenskí politici podporujú túto vládu, túto vojnu na Ukrajine, tak povedzte, kedy sa tá vojna skončí. No chcela by som povedať aj o športovcoch. V poriadku nech športujú, lenže Kučera pýta od štátu pre šport, je to vypečenec, pýta od županov a ešte aj od obci, zo všetkých strán by bral, to sa nedá. Idem sa opýtať ďalšiu otázku. Krajniak podporuje mladé rodiny, budiž, budiž. Mladé rodiny majú ruky, nohy a dôchodcom ostali choroby, lieky sú zdražené. On povedal, že lieky zlacnel. Nie, nie, nie omyl, on zlacnel tie podradné lieky, ale tie drahé drahé lieky nezlacnel, my ich musíme doplácať, čo nám ostalo, oči pre plač. Mladí ľudia, keď sa ich opýtate, no volili ste Matoviča, tak to máte zmenu. Nigdo, tí mladí ľudia sa hanbia povedať, že voleli Matoviča. Tak Matovičovi teraz on peniaze drží, a on sa spolieha, aby som bola kultúrna na Rómov, ktorí mu dajú hlas, tak ako ten pán prede mnu povedal. Teraz sa vás opýtam, či je toto spravodlivé. Vy keď robíte 50 rokov a Krajniak ide vyrovnávať minimálne dôchodky, alebo minimálne platy. Áno bola tá doba, ináč to bolo nastavené, a teraz, ten nerobel takých 15-20 rokov a ja 50 a on sa priblíži ku môjmu dôchodku, ktorý mám 385 eur. Je toto normálne, je to spravodlivé, čo sa tam robí? Ďalšia vec. Vám všetkým poslancom v januári zvýšiel Matovič 1000 eur. Ďalšia vec. Dostali ste prémie, ja som si všimla, bábkoherečka...“

10:14:55 Redaktor: „... skúsme sa prosím vás o pani ministerke vyjadrovať, je to ústavný činiteľ, áno.“

10:15:01 Poslucháčka: „Áno, pardon, áno, áno. Dostala 20000 prémie. Vy ste všetci za vodou, keby sa tu nedajbože čo stalo, to vám garantujem mojím životom, všetci sednú naplno na voze na prvé lietadlá a na nás sa každý vykašle. Nás občanov nigdo nebude brániť, načo dávame do NATA miliardu dvesto miliónov eur každý rok?“

10:15:26 Redaktor: „Skúsme, skúsme už telefonát skrátiť.“

10:15:29 Poslucháčka: „No jako ho môžem skrátiť, keď to je minúta a pol, keby ste dali viacej.“

10:15:34 Redaktor: „Aká minúta, u, už tri minúty rozprávate.“

10:15:38 Poslucháčka: „„Ďakujem veľmi pekne pán redaktor. Mne tak myšlienky, mozog mi pracuje na 360 stupňov.“

10:15:44 Redaktor: „Je mi to absolútne jasné a budúcu nedeľu môžete opäť zavolať.“

10:15:46 Poslucháčka: „Dobre, ďakujem veľmi pekne.“

10:15:48 Redaktor: „Za máličko. Nech sa páči, poďme reagovať.“

10:15:51 Marek Kotleba: „Ďakujem pekne za pani, musím povedať, že má pravdu v niektorých veciach, v niektorých možno nie. Tak ja by som asi začal tak odzadu, o čom hovorila, keď sa, aj pýtala sa. No povedzme si, že ten dôchodkový systém nie je dobre nastavený. To, to vieme všetci, pretože naozaj niekto pracoval 30 rokov, 40 rokov a má možno menší dôchodok, ako ten, kto nepracoval vôbec. Čiže,

čiže tu musí prísť taká reforma taká, aby tí ľudia, čo najviac pracovali mali, odvedli za svoj život čo najviac, mali tie dôchodky najlepšie. Potom ďalšia vec, aké, aké prémie si rozdeľujú na ministerstve, to ja vám neviem povedať, pretože nedá sa to ani všetko skúmať každé jedny tie prémie a treba si povedať, že tie platy na tých ministerstvách majú niektorí tí štátni tajomníci, alebo nejakí riaditelia sekcií, prípadne alebo odborov možno ešte o mnohokrát vyššie ako my poslanci. Žiadne prémie alebo teda žiadne zvýšenie platu o 1000 euro neprišlo, to vám môžem povedať. Čiže to by bola ďalšia vec. Vraveli ste o tom, že nikdo nebude občanov brániť, to isté bolo aj na Ukrajine, pretože aj z Ukrajiny pri takejto špeciálnej operácii odišli tí najbohatší, to môžete vidieť aj na tých našich cestách, že samé luxusné autá, ktoré nemusia mať vlastne ani diaľničnú nálepku a tí chudáci, ktorí tam boli, tí tam vlastne ostali a ja si myslím, že to isté by to bolo aj na Slovensku.“

10:17:26 Redaktor: „Takže prepáčte, že vám do toho skáčem, takže nie vojna, ale špeciálna operácia?“

10:17:29 Marek Kotleba: „Tak to bolo nazvané, pretože ja som zatiaľ sa nedopočul o tom, že by niekto vyhlásil niekomu vojnu, nazýva sa to akože z laického hľadiska je to vojnový konflikt, je to respektíve vojna, nazvali to špeciálnou operáciou.“

Ďalšie ste tam vraveli o tých spoluobčanoch, ktorých si Matovič chce kúpiť. Určite že, tie hlasy mu pomohli aj v parlamentných voľbách, pretože ja sám som bol v niektorých takýchto usadlostiach alebo osadách a tí miestni obyvatelia mi hovorili, ako to bolo pred voľbami. Že boli tam ľudia od Poláka, ktorý je momentálne poslanec za OĽaNO, za Matovičovcov, a vraveli sami tí obyvatelia tých obcí, že im sľúbili nejaké peniaze pred voľbami a nakoniec ho aj invektívami alebo takými nejakými vulgárnymi slovami nazvali Matoviča, že im niečo dal, ale neboli to peniaze. Potom ste vraveli na toho Kučeru, ja ho nezastávam, ale ide o to, že financovanie športu je nastavené tak zvláštne na Slovensku. Pretože ste vraveli, že žiada peniaze od VÚCKy a žiada peniaze od mesta, ale pozor, to nežiada on. Tie športové kluby, ktoré sú súkromné, tak môžu žiadať od VÚCKy nejakú dotáciu a môžu žiadať aj od mesta. Ale pozor, táto dotácia nie je automatická. Ak kraj peniaze má a nemá ich vyčerpané, tak môže takýmto športovým klubom nejaké peniaze dať, ale to nie že bude financovať ich činnosť, on im môže dať napríklad na nejaké pomôcky, na vybavenie, ale nie financie také, s ktorými si oni budú narábať. Potom vraveli ste, že sa chodia Ukrajinci klaňať niekde v Nemecku nejakým Banderovcom. To vám neviem povedať, ja som o tom nepočul. Možno to je, možno ne, neviem vám povedať, ale ak sa, ak vravíte o tých fašistoch, extrémistoch, neonacistoch, tak mne to pride také zvláštne, že ľudia ktorí bojujú proti, fašizmu, extrémizmu, nacizmu, tak podporujú ten Batalion Azov, ktorý je na Ukrajine, kde jednoznačne bolo ukázané tie tetovania jednotlivých členov, kde mali jednoznačne takú symboliku extrémistickú. A neviem, už som celý v tom zamotaný, pretože vieme kto je, kto sú Kličkovci, kto je, kto je prezident Zelenskyj, a oni podporujú práve neonacistov. Takisto západné médiá im dávajú priestor. Vlády im posielajú peniaze, tak potom neviem, kto ten fašista je a kto ten fašista nie je, keď bojujú proti fašizmu a podporujú takýto Batalion.

Potom ste vraveli, o tom, ako to tu fungovalo od vzniku Slovenska, tak treba si povedať, že pri vzniku Slovenska, alebo teda respektíve rozpadu Československa bol štátny dlh nula. A tieto vlády za 30 rokov zo štátneho dlhu nula to dosiahli na zhruba na 60 miliárd eur. Čiže tá politika ani tá ekonomika zjavne nebola dobrá a ľudia vidíte nevedia sa ponaučiť na vlastných chybách, potom je ťažko takýmto ľudom pomôcť.

Vraveli ste ešte o tom, či tie dve miliardy my budeme musieť zaplatiť. Ono tá Európska únia funguje tak, že vlastne my prispievame do Európskej únie a Európska únia nám to vráti v tých eurofondoch, ale ona povie na čo, čiže ja si myslím, že tie naše ty platby do tej Európskej únie budú pokračovať naďalej, čiže či my tie dve miliardy dáme na tých Ukrajincov alebo nedáme, tie platby pôjdu aj tak ďalej. Čiže to je asi tak všetko, čo pani spomenula, a ak som niečo zabudol, sa ospravedlňujem, ale bolo toho naozaj dost.“

10:21:35 Redaktor: „Môžeme teda pomaličky prejsť aj ku ďalšiemu telefonátu, môžete telefonovať na linku 041 76 333 33. Dobrý deň, ste v éteri.“

10:21:44 Poslucháč: „Dobrý deň pán moderátor, ďakujem, že som sa konečne dovolal po 4 mesiacoch. Ja by som asi taktoka, pozdravujem aj pána poslanca. A jedno by som chcel povedať pánom poslucháčom, že konečne im vysvetlel, že fašizmus, fašizmus bol v Taliansku a nie na Slovensku. Nemeckí náckovia sa tu teraz premávajú ako za druhej svetovej vojny, pozval si ich tu pán Naď, aby nás bránili neviem proti kemu. Konflikt na Ukrajine, kerý vzniknul nazval správne nie vojnou, ale nejakým konfliktom. Pretože Američani sa chceli dostať pred dvere Ruska, no a pán Putin im v tom zabránil. Chcel by som sa leť vás spýtať, dokedy tu budú Ukrajinci chodiť a budú sa na Slovensku

tváriť, jako keby to bola ich zem. To je naša zem, to si vybojovali naši otcovia a starí otcovia. Dalšiu vec by ma zaujímalo, dokedy ešte budú hentí zvrhlíci v parlamente vládnuť. Nedajú sa odvolať, nedajú sa zastaviť. Peniaze, ktoré nám dá Európska únia na rozvoj Slovenska, všetko ide na Ukrajinu. Kdo dal právo, to sa vás pýtam, jak viete pánu Nad'ovi rozdávať naše zbrane Ukrajincom zadarmo, jak to, že sa neopýtali Slovákov na toto. To neni, neni snád' normálne, čo sa tu deje. To je na plač a chcel by som aj Staňovi do piče poďakovať za príspevek, ktorý bol seriózny a slušný. No a čo sa týka Rómov, viete, Rómovia to je na dlhú generáciu. Tých nepresvedčí ani škola, ani žiadna vláda. Ďalej čo sa týka pána Fica, pán Fico nevinný človek, a chcú ho dostať na šibenicu. Títo zvrhlíci v parlamente ako je Nad', Korčok a ďalší. Chodia do Nemecka lobovať, len aby zvrhli pána Pellegriniho, pána Fica. Konečne už aby sa dostali do vlády a podporeli dôchodcov, mamičky, samoživiteľov a ďalej. Dôchodky, 45 rokov, pán poslanec mám odrobených a dostávam 340 euro, 340 euro dôchodku. Viete si to predstaviť? Nech žije ten idiot Matovič...

10:24:39 Redaktor: „Skúsme, skúsme prosím vás, je to ústavný činiteľ, skúsme sa v rámci slušnosti...“

10:24:43 Poslucháč: „Ja naňho kašlem, nech pošle na mňa NAKU, tak jako zatvára ostatných, tak nech pošle pre mňa NAKU, ja sa aj s NAKOU, tu s ním porozprávam, je to mam'as. Chcel by som na toto odpoveď, dokedy ešte budú Ukrajinci chodiť na Slovensko, budú mať lístky zadarmo, jedenie zadarmo. Nech sa idú pozrieť na Oščadnice. Čo robeli s obedmi, sypali ich. Keď im dal starosta Oščadnic jedenie, tak ani ho nekoštovali, vysypali ho do koša, nech sa ide tam Krajniak pozreť. Ďakujem vám pekne, budem počúvať. Dovidenia.“

10:25:27 Redaktor: „Dopočutia, ďakujeme pekne za Váš príspevok. Skúsme do budúca aj čo sa týka vás milých poslucháčov neurážať ústavných činiteľov urážkami, expresívnymi slovami a podobne, lebo predsa je to ústavný činiteľ a nepatrí sa to a aj keby aj nebol, nejaká morálka by tu sa mala v tejto diskusii zachovať. Pán Kotleba, poďme teda odpovedať na všetky dotazy, ktoré pán poslucháč dal.“

10:25:50 Marek Kotleba: „Tak v prvom rade, ďakujem poslucháčovi za pozdrav a trošku by som mu to chcel aj objasniť, pretože veľa ľudí v tom nemá jasno. Rozdeľovali ľudí cez korunu, cez opatrenia, teraz rozdeľujú ľudí cez vojnu, ale treba si povedať aj to že, aj pán poslucháč spomínal Naďa, Korčoka aj pána Fica. Ale treba si povedať, že aj pán Naď, aj pán Korčok boli v štruktúrach strany Smer. Čiže pred tým si netreba oči zatvárať a treba si pozrieť aj niektoré hlasovania, keď sa hlasovalo napríklad o vyslaní slovenských vojakov do Litvy na ruské hranice na nejaké cvičenie, tak aj politici zo strán Smer, prípadne odídenci zo strany Smer zo strany Hlas hlasovali za takéto vyslanie vojakov a my sme hlasovali vždy proti. Čiže treba si povedať aj to, že aj tieto politické strany za tie celé roky vládnutia boli tomu NATU a Európskej únii strčení hlboko v priazni. Ako by som to povedal týmto, týmto spolkom, čiže treba si povedať aj to, že nie je to všetko tak, ako to vidíte v televízore. Čiže, ak ide o tých Rómov, vraveli ste, že ich nezmení ani škola, ale zmenila ich práca niekedy, pretože ak si zobereme ten socializmus, tak tí Rómovia v tej dobe museli pracovať. Solidne žili, pracovali, vykonávali remeslá, ale aj so zmenou tohto systému, keď nahradili prácu sociálnymi dávkami, tak veľa z nich sa stalo... Tak už stratili teda tie pracovné návyky a ja by som, ja by som nejaký systém možno iný nastavil toho odmeňovania a treba si povedať, že my aj v Banskobystrickom samosprávnom kraji sme zamestnávali Rómov, ktorí pre nás pracovali a boli šikovní a chceli pracovať. Čiže podľa mňa netreba ich zatradiť a treba s takouto komunitou, nie im len niečo dať, ale treba s nimi pracovať. A keby v každom jednom samosprávnom kraji urobili niečo pre nich, že by ich zamestnali, tak štát by ušetril na dávkach, oni by odvádzali do systému a mohlo by to mať nejakú cestu. Potom ste sa pýtali, že dokedy bude Naď rozdávať zbrane? No kým bude pri moci, tak to bude robiť. Pretože táto vláda má silný mandát, má veľa poslancov a vidíte, ja som aj povedal, ak chceme poskytnúť humanitárnu pomoc, ja s tým nemám absolútne žiadny problém, ale zastaviť vojnu tým, že budeme dávať iným štátom na to, aby tam bojovali a vieme, že tie zbrane určite neprinášajú smiech a radosť, ale vieme čo prinášajú. Čiže ja som proti tomu a majú mandát, robia, ľudia ich zvolili, teraz je ťažko proti tomu bojovať. Dokedy budú vládnuť? Ja si myslím, že táto vláda vydrží ešte tie dva roky, aj keď ja s tým nie som veľmi stotožnený. Ale viete oni majú teraz veľké peniaze z toho plánu obnovy. A podľa mňa Boris Kollár si nenechá tieto peniaze ujsť. Takže podľa mňa dovládnú. Dokedy tu budú Ukrajinci? Tak podľa mňa Ukrajinci tu budú dovtedy, kým budú mať zo štátu výhody. Kým budú dostávať nejaké príspevky, tak tu budú. A treba si povedať aj to, že sú aj tu Ukrajinci, ale treba povedať, že pre mnohých Ukrajincov sme len taká tranzitná krajina. Ďalšia vec tam bolo, o tom Naďovi ste spomínali, treba si povedať že pre pán Naď bol niekedy riaditeľom agentúry Globsec, ktorá je pod priamou pôsobnosťou Spojených štátov a vieme, že pán minister Naď aj s jeho ďalšími

členmi v parlamente dlhodobo presadzujú záujmy Spojených štátov. A to sa ani nemôžeme diviť, lebo on mi príde ako ich zamestnanec a on robí vlastne svoju politiku pre nich. Pre nich úplne dobre, čiže...“

10:29:54 Redaktor: „A príde vám taký iba on?“

10:29:57 Marek Kotleba: „Nie nie, tak určite je tam aj viacej takýchto vojnových štváčov. Potom je tam predseda výboru Krúpa, ktorý, ktorý dlhodobo je za americké záujmy a bojuje za vojnu a za podporu a za rozdávanie zbrani a tak ďalej...“

10:30:10 Redaktor: „A už niekoľkokrát spomínaný pán Osuský napríklad.“

10:30:14 Marek Kotleba: „Pán Osuský, to je taká veľmi špecifická osoba, lebo vravím aj tými vyjadreniami. Ak niekto je v parlamente za stranu Sloboda a Solidarita, tak ja by som si to predpokladal trošku inak toho človeka a ja si nedovolím povedať v žiadnom prípade, ani myslím žiadny príčetný človek si nedovolí povedať, že niekto si zaslúži smrť, ako to povedal on. Čiže ja som z tohto naozaj zhrozený, že niekto niečo takéto môže vysloviť a popritom sám je on lekár.“

10:30:47 Redaktor: „A do toho v strane Sloboda a Solidarita.“

10:30:48 Marek Kotleba: „Tak.“

10:30:49 Redaktor: „Tak máte ešte niečo, ku čomu by ste sa chceli vyjadriť?“

10:30:52 Marek Kotleba: „Bolo toho viac... to čo som si zaznamenal, to som pánovi asi povedal, no a len mu chcem, chcem mu ešte povedať, že prosím vás skúste, skúste hodnotiť tých politikov nie podľa slov, ktoré sú v televízii, ktoré sú v médiách. A tí politici, ktorí dostávajú priestor v mainstreame, ale skúste si vyhľadať napríklad hlasovanie o tom, ako hlasovali za obrannú zmluvu s USA. Ako hlasovali za vyslanie slovenských vojakov a za podporu vojsk na území, zahraničných vojsk na území Slovenska a potom si možno otvoríte oči aj o niektorých tých ľuďoch, ktorých ste spomínali ako o tých, čo prídu zachrániť Slovensko.“

10:31:34 Redaktor: „04176333 33 a naša telefonická linka, dobrý deň, koho máme na linke?“

10:31:42 Poslucháč: „Dobrý deň, poslucháč Jozef. Zdravím vás pán moderátor aj vášho hosta... Nedá mi sa ho neopýtať, jak je možné, že hlasovali Kotlebovci - Ludová strana za Matovičov balíček. Keď je úplne nezmyselný, úplne je nezmyselný, a oni za, oni mu pomohli. Na základe toho sa mohli už pomaličky rozsypať ešte viac, ako sú už rozsypaní. Už nemuselo byť ani referendum a podobné veci. Lenže mi to pripadá, že aké majú percentá, že vyzerá to, že do parlamentu asi sa nedostanú, tak ešte ty dva roky chcú potiahnuť, aby im išli platy a podobné veci. Ale ak chcú Slovensku pomôcť, toto v žiadnom prípade takýto balíček nemali po, lebo to nepomáha. Veď si to rozpočítajte 4 eurá a pár halierov a oni to až o rok čosi že v 23-ťom a čo ja viem čo, nebudem to rozoberať celé. Takže, keď Kotlebovci sú tak proti Matovičovi a celej vláde, prečo hlasovali? Toto, toto, toto nedáva zmysel pán Kotleba, žiaden zmysel. Som si myslel, že ste serióznejší a akože, že potiahnete tam za ten opozičný povraz. Ale potiahli ste úplne s nimi a to mi nedáva zmysel. Ďakujem. Do počutia.“

10:33:00 Redaktor: „Ďakujeme pekne za váš príspevok. Pán Kotleba,.. trošku kritický telefonát.“

10:33:03 Marek Kotleba: „Nevadí veď ja ja že ja si rád vypočujem každého názor a každého názor beriem, že jeho názor a nebudem sa snažiť teraz ho presviedčať, že to takto takto takto toto si myslím, ja som demokratický človek a ja beriem fakt každý jeden človek, čo si myslí, je to jeho vec osobná a ja nebudem zato sa s ním hádať, len s pánom Jozefom, ak som dobre počul. Pán Jozef, my sme vždy hlasovali, či to bol Matovič, či to bol Fico, či to bol Pellegrini, či to bol hocikto. Ak ten zákon mohol aspoň trochu pomôcť Slovákom, tak my sme za taký zákon zahlasovali a treba si povedať, že aj, že tí poslanci, ktorí proti tomuto konkrétnemu zákonu inflačnému bojovali v parlamente, hádali sa v rozpravách, robili si promo na Facebookoch, tak aj títo poslanci hlasovali veľakrát za vládne zákony. A či to boli od Matoviča, od Sulíka, od hockoho. Čiže to, že my sme hlasovali za tento zákon, je zase len taký mediálny lynč, lebo tých zákonov je v parlamente mnoho vládnych, za ktorých hlasujú aj opoziční politici, ale okolo tohto zákona sa vznietila nejaký taký plameň a začalo sa o tom strašne hovoriť. Čiže my sme ho podporili, pretože aspoň sčasti môže pomôcť Slovákom, aspoň sčasti. Ja nehovorím, že ten zákon je dobrý, že je najlepší, že nemohol byť úplne inak. Ale tento zákon riešil rodinné prídavky, riešil odpočítateľný bonus a riešil finančné prostriedky na poukazy, neriešil dôchodcov, neriešil Ukrajincov, neriešil mnoho iných vecí, ktoré by sa dali v parlamente riešiť, ale riešil tieto tri veci a my sme to podporili. A to, že niekto hovorí o tom, že keby sme za taký zákon nehlasovali, tak koalícia sa rozpadne, tak to je zase výmysel nejakého človeka, ktorý asi nemá všetkých 5 pokope, pretože ten zákon by musel byť spojený s hlasovaním o dôvere vláde, a tento zákon s tým spojený nebol, čiže žiadna žiadna koalícia, žiadna vláda by sa nerozpadla, aj keď niektorí politici o tom hovoria, že by sa rozpadla, ale z právnej stránky, zo stránky zákonov by sa v žiadnom prípade nerozpadla. A keďže my chceme, aby tí Slováci

aspoň niečo mali, keď majú Ukrajinci, keď majú farmaceutické firmy, keď majú všetci biznis, prečo by nemohli mať aj oni, ak podajú zákon o dôchodcoch, o ďalších opatreniach iných, aj tie podporíme. Lebo my sme povedali, každý jeden dobrý zákon podporíme. A ak ste vraveli o tých percentách, či sa dostaneme do parlamentu alebo sa do parlamentu nedostaneme, tak čo vlastne tí politici chcú? Chcú percentá, chcú výslnie, chcú mediálny priestor, chcú lajky na facebooku? Alebo chcú niečo pre Slovákov? Lebo ak niekto povie, že, že naše percentá sú nízke, my sa nedostaneme. To sme počuli aj v parlamente na adresu Martina Beluského, ako podpredsedu strany a on im to jasne vysvetlil, nám o tie percentá nejde. Ak my ideme tu robiť si percentá na úkor Slovákov, tak takáto politika sa robiť nedá. A ak chceme pomôcť Slovákom, museli sme za to zahlasovať.“

10:36:26 Redaktor: „Tak ďakujeme pekne za vysvetlenie a za objasnenie. Telefonická linka stále zvoní. Prijemný dobrý deň.“

10:36:33 Poslucháčka: „Dobrý, ešte sa chcem raz opýtať pána Kotlebu, nech mi povie, že nikdo to nikdy nepovedal. Že prečo pri vyjednávaniach vstupoch do Európskej únie, ten človek, alebo ktorý to tam vyjednával, nedali sa také isté platy vyrovnané, ako majú v kapitalistických štátoch. Aj dôchodky, prečo sme na úrovni stále socialistických platov a socialistických dôchodkov, keď tí ľudia to tu mali odrobené. Tie roky mali tu odrobené a oni vstúpili vlastne do drahoty, do všetkého zla. To nech mi povie, prečo to neurobili, a takisto aj dotácie na poľnohospodárstvo. Mali sme najnižšie dotácie a vlastne aj vstupom hej? Keď prišla táto vojna na Ukrajinu, tak prosím vás všetko sa tu hrnie do Poľska, do Česka, do, do tohoto do Rakúska, na Slovensko. Prečo nejdú inde, prečo ich nezoberú iné štáty, drahé vyspelé štáty, ktoré zarábajú a majú veľké platy. Tí si tam veselo žijú a majú sa dobre a tuto my máme stále Ukrajincov na krku. Dokedy, dokedy toto bude, dokedy nás budú tu vydierať a vyžierať? Ved' to je hanba. Dovidenia.“

10:37:43 Redaktor: „Ďakujeme pekne, ďakujeme pekne. Tak poďme na to.“

10:37:45 Marek Kotleba: „Ďakujeme pekne poslucháčke. Platy, prvé bolo platy do vstupe do NATO, tak určite jednoznačne v tých západných krajinách alebo tých, tí vojaci, ktorí sú v NATO majú úplne iné platy, ako tí naši a treba si povedať, že vlastne my už armádu Slovenskej republiky nemáme, máme iba ozbrojené nejaké zložky. A treba si povedať nielen to, že platy sú nízke, ale pritom ako sme vstúpili do NATO, tak prišli sem z Nemecka, prišli sem z rôznych štátov NATO na rôzne útvary zahraniční vojaci, ktorí mnohokrát mali úplne nižšie hodnoty, ako naši vojaci, ktorí napríklad kapitán tam salutoval možno nejakému práporčíkovi. Čiže oni ponížili nielen po finančnej stránke, ale aj po stránke tej hodnoty a po stránke tých skúseností tých vojakov. Čiže ja vstup do NATO beriem ako jeden veľmi zlý krok pre Slovensko a tie platy aj teraz sú určite oveľa nižšie ako majú vojaci členských štátov NATO. A čo sa týka toho, že keď sme vstúpili do Európskej únie, tak však samozrejme vieme, že tie platy či už v Rakúsku, v Nemecku alebo v iných štátoch Európskej únie sú úplne niekde inde. Preto aj Slováci vidíte, že aj teraz musia chodiť pracovať vonku. Napríklad aj opatrovatelky a tak ďalej a vieme dobre, že sám Mikuláš Dzurinda, ako vtedajší premiér hovoril o tom, že aké tu budú platy, ako sa tu ide žiť a koľko rokov bude trvať, kým sa dostaneme na úroveň napríklad Nemecka. Ja si to veľmi dobre pamätám. A vtedy hovoril, že to bude trvať až 12 rokov. Ale však dobre vieme, koľko rokov prešlo cez 20 rokov a nič sa tu nejako extra zásadne nezmenilo, že by sme sa priblížili k tým mzdám. Možno áno, v Bratislave áno, ale Slovensko nie je len Bratislava, ale samozrejme aj na východ od Bratislavy tie platy sú stále nízke a ľudia majú tie existenčné problémy. Len treba si povedať aj to, že v Európskej únii si mädlili ruky, keď zobrali tieto postsocialistické štáty, pretože dovozom zahraničných potravín a surovín, ktoré mnohokrát kvalitou boli úplne niekde inde, zničili vlastne naše poľnohospodárstvo. A tými cenami, ktoré za naši poľnohospodári vedeli niečo vyprodukovať, nemohli konkurovať tým obchodným reťazcom, ktoré sú aj teraz a mnohokrát majú nižšie, nižšie ceny v tých obchodných reťazcoch, ako náš slovenský výrobca. Čiže mňa to veľmi mrzí, že to takto je, ale náprava bude asi veľmi zložitá.“

10:40:24 Redaktor: „04176333 33 Dobrý deň, komu a kam?“

10:40:30 Poslucháč: „Dobrý den, tadyk Ondřej z Velkých Karlovic, posluchač z Moravy, z Valašska. Dobrý den, pane Kotleba, srdečně vás zdravím a všechny posluchače radia Frontinus, které rád poslouchám. A chtěl bych som, páč včera jsem se dovědel od jednoho známého, že některé ty vlády už mají i klony. Klony poslanců, premiérů. Co je na tom pravdy? Například jsem sa včera dovědel, že už i náš premier Petr Fiala, že už je též klon. Takže bych sa chtěl na to zeptat.“

10:41:09 Redaktor: „Ďakujeme pekne za poslucháčsky...“

10:41:12 Poslucháč: „Díky.“

10:41:15 Redaktor: „...príspevok. Áno pekný deň želáme.“

10:41:17 Marek Kotleba: „No bude to...“

10:41:19 Redaktor: „Toto bola taká netradičná otázka.“

10:41:21 Marek Kotleba: „Netradičná. Ale ja by som chcel na to trošku tak odpovedať že, áno tie vlády, tie vlády, ktoré teraz sú, tak možno tie, tie opozičné strany majú klony tých politikov, ale tak, že majú také vytvorené také svoje tieňovej vlády ako ministerstvá, že kto by v prípade nejakých nových volieb bol minister. Čiže to by som povedal takto, že tie opozičné strany môžu mať vytvorené nejaké vlády, ale určite to nebudú z klonov možno, ako to pán myslieť. Pretože či oni majú takéto vytvorené klony, nemajú. Ako to on myslel, to ja neviem odpovedať na toto, absolútne netuším, takejto veci som sa v živote nejak nevenoval.“

10:42:06 Redaktor: „A nie ste Petr Fiala,.. aby ste, aby ste vedeli...“

10:42:08 Marek Kotleba: „Nie som naozaj.“

10:42:11 Redaktor: „...či náhodou nemáte nejakého klona. Vy máte osobne klona nejakého?“

10:42:15 Marek Kotleba: „Viete čo, ja osobne klona nemám...“

10:42:13 Redaktor: „Nedali ste sa naklonovať...“

10:42:16 Marek Kotleba: „... ale s jedným mojím kamarátom..., ale s jedným mojím kamarátom, ktorý vyzerá dosť podobne ako ja, tak veľakrát si nás mýlili.“

10:42:20 Redaktor: „Tak.“

10:42:25 Marek Kotleba: „Čiže ak by som do budúcnosti potreboval nejaký klon, tak určite by som ho oslovil.“

10:42:27 Redaktor: „Nejakého zástupcu, nejakú náhradu. 041 76 333 33. Dobrý deň, ste v éteri.“

10:42:38 Poslucháčka: „Dobrý deň. Rádio Frontinus?“

10:42:44 Redaktor: „Áno, nech sa páči.“

10:42:39 Poslucháčka: „Dobrý deň, ja by som vás pekne pozdravila, a ja chcem reagovať na niektorých občanov. Napríklad ten občan z tej Oščadnice povedal, chudák Fico, chudák tenton Pellegrini a ja sa chcem spýtať pána Kotlebu, prečo všetko rozkradli za 30 rokov? Prečo poľnohospodárstvo Černogurský rozdentokoval? A nech sa teraz občania Slovenska nestážujú, ktorí štrngali kľúčami, tak nech teraz trpia. A tí čo majú, my čo máme veľa odrobené, my máme na koho nadávať, keď máme tak menšie dôchodky, ako majú tí čo majú odrobené 30 rokov? Nech sa spamätajú. A ešte jedno chcem povedať. Slováci sú už takí, keď im niekto niečo nasľubuje, tak im uveria, ja nevolím nikoho už. Dovidenia, krásny deň.“

10:43:43 Redaktor: „Ďakujeme pekne za prianie pekného dňa. Pán Kotleba, ako vidíte vy reakciu na tento telefonát?“

10:43:48 Marek Kotleba: „Tak treba si povedať, že naozaj za tých 30 rokov, po tom, čo Slovensko vlastne bola strašne bohatá krajina. Bol to štát, ktorý mal bohatstvo, pretože vidíme, že 30 rokov sa tu kradne a stále je z čoho. A mala aj pravdu, pretože treba si povedať aj to, že teraz z pána Fica, z Pellegriniho robia nejakých martýrov, že oni vlastne pre Slovensko chcú niečo dobré, oni chcú zachrániť to Slovensko. Ale ja len poviem to, že či Slováci majú naozaj takú krátku pamäť, pretože 12 rokov, to je 12 rokov vlády, za ktorú sa to Slovensko mohlo úplne zmeniť. A to, a treba si povedať aj to a možno teraz ma ľudia budú za to očierňovať, ale však nech si myslia čo chcú. A treba si povedať to, že to, čo sa teraz stalo a tieto liberálne vlády, ktoré sú tu, že to spôsobili práve oni. Pretože treba si povedať, že tie mimovládka a všetky tie protislovenské živly, ktoré tu boli a ktoré spôsobili pád ich samej vlády, tak oni to financovali. Pretože my sme v parlamente ako Ľudová strana naše Slovensko predložili zákon, kde sme chceli zverejniť financovanie mimovládnych skupín pôsobiacich na Slovensku. Takýto zákon majú aj v Spojených štátoch, majú to aj v Rusku a v mnohých štátoch aj mimo Európskej únie to majú. Pretože štát by mal vedieť, kto financuje nejaký protištátny odboj. A keď sme takýto zákon predložili, tak samozrejme poslanci zo strany Smer za takýto zákon nehlasovali, pretože oni dlhodobo z rôznych ministerstiev podporovali granty a podporovali mimovládka, čiže ja by som aj povedal tým ľuďom, že ktorí teraz sa ich zastávajú, že nech takéto otázky smerujú priamo na nich.“

10:45:41 Redaktor: „O, takže ak by som sa vás mohol opýtať spomenuli sme aj ten Smer, išli by ste so Smerom do vlády? Za Kotlebovcov, teda stanovisko za Kotlebovcov sa pýtam.“

10:45:52 Marek Kotleba: „Viete, treba si povedať to, že ľudia pred voľbami hovorili, že Smer je najhoršia politická strana, že sú to zločinci, že sú extrémisti, že sú to zlodeji. Prešli dva roky a všetci Slováci na tieto zlodejiny zabudli. Teraz je najhorší Matovič a vyťahujú ten Smer do popredia, že oni sú vlastne tí dobrí. Čiže, čiže čo je teraz dobré? Jedni sú dobrí, druhí sú dobrí, ale jednoducho my ako môžeme s niekým spolupracovať, ktorý mal 12 rokov protislovenskú vládu?“

10:46:28 Redaktor: „Takže odpoveď je nie.“

10:46:29 Marek Kotleba: „Čiže odpoveď je taká, že nedá sa povedať áno, nie, lebo niekedy možno treba z niektorých vecí ubrať, ak chceme niečo zlepšiť. Ale podľa mňa v tejto chvíli, v tejto chvíli je hovoriť o tom, že kto s kým sa bude spájať, je také dosť bezpredmetné, lebo my sami nevieme, čo teraz bude alebo nebude. Pretože vidíte, že aj od strany Smer sa oddelila časť, ktorá sa nazvala Hlas a tí, tí poslanci za tú stranu Hlas vedú takú skôr liberálnu politiku ako tu sociálnu.“

10:47:01 Redaktor: „Áno, aj od vás sa odtrhla istá skupinka ľudí a ku tomu sa budeme venovať, tomu sa budeme venovať o pár minút, lebo také niečo máme napísané aj v esemeskách. Máme avšak pred sebou posledný telefonát, dobrý deň (zapípanie). Tak poslucháč nám spadol z linky, tak počkáme znovu dokým mám zavolať nejaký poslucháč a posledný telefonát práve teraz. Dobrý deň ste v eteri.“

10:47:23 Poslucháčka: „Dobrý deň prajem, chcela by som len povedať pánu Kotlebovi, že ten pán čo telefonoval o tom, že prečo sa spojili s Matovičom, že mal absolútnu pravdu, že im ide iba o peniaze. Pretože tam deťom hej dávate, dobre. Dôchodcom nedáte, ani iným rodinám nedáte nič, ale teraz rýchlo ste si mysleli, že tým pádom, že dáte tam po 200 euro, tak idete sa spojiť s Matovičom a už mohol ísť dávno do hája. Ved' to je hrôza. Ved' sa spamätajte prosím vás pekne. Vám sa tam žije z 5000 euro, máte tam dôchodku alebo aj viac čo a ešte a kšeftov koľko porobíte, tak už niečo porobte, zastavte už aj tú, toho Korčoka, Naďa, všetkých tam, nech už nedávajú len na tú Ukrajinu všetko, kde to sme, čo to nech ide celá vláda na Ukrajinu, nech sa tam odsťahuje aj pani Čaputová, nech tam diriguje. Zelenskyj len pýta. Aj včera som čítala 10 tisíc vojakov ukrajinských tam len zahynulo a presne, ako aj ten pán povedal, že prezident prisahá na ústavu, že má, urobí všetko pre blaho občanov a čo on robí? Zbrane, zbrane pýta. Prosím vás pekne pán Kotleba, neklamte ľuďom, že kvôli čomu ste to urobili. Len pre peniaze. Viete, viete, že vám padá už preferencie, tak teraz presne dva roky ešte potiahneme alebo bohvíkoľko ste za to dostali. Ďakujem pekne.“

10:48:54 Redaktor: „Ďakujeme aj my za príspevok, bol to už skoro opakujúci sa, ktorý sme nejdennokrát, teda vy ste nejdennokrát v tejto dnešnej diskuzii vysvetlili. Takže mohli by sme...“

10:49:03 Marek Kotleba: „Ja len veľmi v skratke. Pani, o aké peniaze? Myslíte si, že nám Matovič niečo za to akože dal alebo dostali sme niečo, nám o žiadne peniaze nejde. My vravíme, že ten zákon pani nie je dobrý, nie je dobrý, neprejednáva dôchodcov, neprejednáva Ukrajinu, ale tie veci, ktoré prejednáva, tak sme museli podporiť, ak chceme aspoň nejako pomôcť. Pretože, ak budeme chcieť pomôcť dôchodcom, a všetkým možným skupinám, tak o tom musí byť ďalší zákon, v tomto zákone sa to neprejednávalo. Čiže hovoriť o tom, že by vláda padla, už som to vysvetlil žiadna vláda by nepadla, my nie sme zástancami ani Naďa ani Korčoka, to môžete dobre vidieť z našich vyhlásení ktoré dlhodobo máme, aj na celú túto vládu. Ale ak chceme podporiť aspoň sčasti, aspoň sčasti niekoho, tak sme zákon museli podporiť. To je celé, ďalšie, ďalšie veci nejaké, tam nemám čo k tomu povedať, už som to vysvetlil.“

10:50:11 Redaktor: „Tak a my po pársekundovej predstávke prechádzame ku smskám a ku mailom.“

Niekoľkosekundová prestávka so zvučkou.

10:50:33 Redaktor: „0903398983 a emailová adresa studio@frontinus.sk, teraz sa ideme venovať vašim otázkam.

Z týchto kontaktov napísal Jozef. Prečo pani prezidentka podľa vás vetovala prorodinný balíček. Rodiny by od januára 2023 dostávali 200 eur na jedno dieťa. Prečo ste to LSNS podporili namiesto SAS? V mene rodičov detí, aj keď som vás nevolil, veľmi pekne ďakujem.“

10:51:03 Marek Kotleba: „Tak vidíme, že to spektrum je rôzne. Niektorí sú za, niektoré sú proti. Podľa mňa prezidentka to nepodporila. No dala tam nejaké výhrady, ktoré sú aj oprávnené. Ja akože povedal som, že OK, že niektoré sú na správnom mieste, ale treba si povedať, že prezidentka je politička zo spektra progresívneho alebo liberálneho a treba si povedať, že OLaNO má tú stranu takú zaujímavú, že sú tam aj liberáli, sú tam aj kresťania, sú tam aj športovci, čiže to je také nešpecifické, a ona podľa mňa to z politického princípu nepodporila.“

10:51:48 Redaktor: „Poďme ďalej. Dobrý deň, prečo ste podporili protiinflačný balíček? To už sme vysvetlili, ale je tu ešte napísal Pavol, je tu ešte doplnene, že potvrdzuje sa mi Harabinova myšlienka, koalícia predným vchodom a opozícia zadným vchodom ambasády.“

10:52:02 Marek Kotleba: „Áno, je to tak, lebo zoberme si politikov zo strany Smer a zo strany Hlas, ktorí dlhodobo podporovali myšlienku NATO, myšlienku EÚ a takisto aj táto vláda tým, že má takýchto

politikov ako je pán Nad', ktorí určite chodia kávu miešať na ambasádu, tak podľa mňa je to pravda, ale vidíte, my nie sme chceni ani z jednej strany z druhej strany a my dlhodobo odmietame politiku Spojených štátov. Agresívnou útočnú politiku Spojených štátov. "

10:52:40 Redaktor: „Napísala pani Valéria. Keď zarobili minulý rok banky počas hlbokej pandémie miliardu. Koľko zarobia, keď úroky stúpili trojnásobne a stále stúpajú? Aký je váš názor na bankový odvod?“

10:52:50 Marek Kotleba: „Tak treba si povedať, že tým, že sa zaviedol bankový odvod, tak banky automaticky zdvihni poplatky za služby. Za vedenie účtu, za výbery, za vklady, ale táto vláda bankový odvod zrušila, ale samozrejme banky už tie poplatky neznižili ani za vedenie účtu, ani za výbery, ani za vklady, čiže banky ako pani vraví zarobili naozaj, naozaj veľký balík peňazí a my sme sa ohradili aj teraz, keď sa prejednávava tá, tá daň z tej ruskej ropy, že prečo teda opäť teda nezavedú bankový odvod, keď bankám sa darí. Takisto sa darí aj televíziám, ale vidíte tie, tie politické strany, ktoré vystupujú každý týždeň v rôznych diskusných médiách, tie televízie potrebujú, čiže banky opäť zarobia, všetci budú spokojní a hlavne budú mať mediálny priestor.“

10:53:47 Redaktor: „Napísal nám poslucháč na e-mail. Dobrý deň, vyšla správa že ukrajinská ombudsmanka vyhlasovala, že Rusi znásilňovali ženy a teraz priznala, že klamala, aby vyvolávala nenávisť a aby na Ukrajinu prišlo viac zbraní. Médiá u nás jej to zožrali alebo možno vedome zatajovali, že je to klamstvo, len aby ľudia nemali námietky proti pomoci banderovcom. Môžete to vysvetliť? Ďakujem.“

10:54:14 Marek Kotleba: „Treba si povedať, že tie médiá v dnešnej dobe majú takú silu, že oni rozhodujú vlastne o všetkom. Oni rozhodujú o vine, oni rozhodujú o nevine, oni rozhodujú o tom, kto má pravdu, kto pravdu nemá a ja si myslím, že to je aj v tomto, v tomto prípade. Pretože urobia z niečoho senzáciu, urobia divadlo, urobia teatro, niečo sa povie, že znásilnili ženy, zbombardovali, zabili, ale potom keď, keď už sa objasní, že to tak nebolo, tak už len potichučky nejaký malý článoček sa o tom niekde napíše. Takisto aj keď médiá niekoho očiernia a nakoniec prehrávajú súd, tak súd im dá za trest, že musia sa verejne ospravedlniť niekde v nejakom čase, takže a ak toto, toto bolo, toto je naozaj pravda, čo vrav..., že klamala o tom, tak len ukazujeme to, že tie médiá naozaj nie sú dôveryhodné a mali by to brať všetko s nadhľadom.“

10:55:07 Redaktor: „A máme tu zopár otázok od pána Miroslava, tá prvá je, prečo odišla skupina poslancov okolo Mazureka od Kotlebu.“

10:55:17 Marek Kotleba: „Tak treba si povedať to, že títo odídenci z našej strany sa pomaličky vyfarbujú a treba si zobrať aj to, že dlhodobo minulá vláda proti nám bojovala a vieme dobre že Mariána Kotlebu zatýkali dennodenne. Dobré že nie, išli sme na nejaký protest, zatkli ho preventívne kukláči a takéto nezmyselnosti nám robili. A nakoniec tí odídenci, ktorí odišli z našej strany sa spojili s týmto našim takzvaným nepriateľom, ktorý proti nám celý život bojoval. Lebo možno je vidieť aj teraz, že vlastne stáva sa z nich taká klasická štandardná strana. Pretože tie strany sa spájajú napriek nejakým ideológiám a môžeme vidieť aj teraz už kandidátov z tohto ich hnutia, ktorí idú pod hlavičkou dajme tomu Smeru a Hlasu, kde Hlas robí liberálnu politiku a v minulosti podporoval aj Spojené štáty aj vojnové konflikty a takisto aj strana Smer, čiže ja to beriem, že to bol projekt, ktorý bol dlhodobo plánovaný. Pretože sa nám aj objasnilo, že niektorí tí politici, ktorí sedia v parlamente, majú prepojenie na rôzne, rôzne spravodajské služby. Čiže vidíte no. Peniaze majú silnú moc.“

10:56:42 Redaktor: „Posledné tri otázky. Prečo klame ten váš hosť, že nevie prečo bola rozpustená fašistická strana jeho brata Slovenská pospolitosť, predchodkyňa terajšej strany LSNS. Ešte sa zdravia gardistickým pozdravom Na stráž?“

10:56:58 Marek Kotleba: „No ja neklamem. Ja som ten rozsudok nevidel bolo roky dozadu. Ja som vtedy až tak nejaký aktívny a činný nebol, že by som si to naštudoval a v tom čase, ja by som keby som si ten rozsudok prečítal, tak ja by som nemal úplne v tom jasno, o čo tam konkrétne išlo, čiže ja som ten rozsudok ani nevidel, čiže neklamem. Kludne ak, ak má ten rozsudok nech ho, môže ho prečítať, odcitovať, ale naozaj neviem, že prečo bola rozpustená tá politická strana.“

10:57:28 Redaktor: „A čo sa týka toho, toho pozdravu Na stráž?“

10:57:31 Marek Kotleba: „Na stráž, tak viete, ten pozdrav niektorí členovia sa tak zdravia, prečo sa tak zdravia, to je ich vec a...“

10:57:39 Redaktor: „Vy konkrétne?“

10:57:40 Marek Kotleba: „Ja sa tak nezdravím.“

10:57:42 Redaktor: „Takže nehaj...“

10:57:43 Marek Kotleba: „Aj keď treba si povedať, že to je pôvodne skautský pozdrav.“

10:57:47 Redaktor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď. Opäť napísal pán Miroslav. Mohol by váš hosť vysvetliť rozdiel medzi nacizmom a fašizmom, bola Tisova Slovenská republika fašistická alebo nacistická?“

10:58:02 Marek Kotleba: „K tomuto by som sa ja nechcel vyjadrovať, pretože ja nie som odborník zase na nejakú históriu, aby som teraz ja mu citoval, čo je fašizmus, čo je nacizmus. Ja ako som aj povedal, fašizmus na Slovensku nebol. Ten bol v Taliansku, Španielsku a ak by o takúto nejakú otázku mal, alebo teda chcel by nejaké riešenie, ja si myslím, že dá sa to dohľadať nikde na internete. Ja nie to naozaj fundovaný na to, aby som o takejto veci nejakú odbornú rozprával.“

10:58:30 Redaktor: „Ako prišiel váš hosť na to, že Slovenská republika po vzniku v roku 93 nemala žiaden dlh?“

10:58:38 Redaktor: „Pretože v 89 roku, keď prišlo, keď prišiel takzvaný, takzvaný prevrat, tak tam nebol žiadny štátny dlh. Tak, tak som, tak to mám nastudované dlhodobo.“

10:58:51 Redaktor: „Povedal Marek Kotleba, podpredseda Ľudovej strany Naše Slovensko Kotlebovci.“

10:58:59 Redaktor: „Ja ďakujem pekne, že ste prijali pozvanie.“

10:59:02 Marek Kotleba: „Ja ďakujem za pozvanie a všetkých poslucháčov pozdravujem.“

10:59:05 Redaktor: „A ešte by som doplnil, tak aj poslanec nezaradený Národnej rady Slovenskej republiky a kandidát na prima..., na župana Banskobystrického kraja.“

10:59:09 Marek Kotleba: „... samosprávneho kraja.“

10:59:11 Redaktor: „Samosprávneho kraja, nech sa vám darí všetko dobre, šťastnú cestu.“

10:59:14 Marek Kotleba: „Ďakujem veľmi pekne a veľa zdravia prajem.“

10:59:17 jingel Rádio Frontinus

10:59:37 pieseň

11:00:04 koniec monitorovaného záznamu

* * *

Podľa § 25 zákona č. 264/2022 Z. z. účinného od 1. 8. 2022 „Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby, b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

Podľa predchádzajúcej zákonnej úpravy povinnosť zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť stanovoval § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii, podľa ktorého bol vysielateľ povinný „zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politickopublicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“ Nová zákonná úprava v § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. teda zachováva danú povinnosť vysielateľa zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť, ale namiesto politicko-publicistických programov hovorí o programoch aktuálnej publicistiky. Programy aktuálnej publicistiky definuje nový zákon č. 264/2022 Z. z. v § 8 ods. 4 nasledovne: „Aktuálna publicistika je program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy.“ Toto ustanovenie je takmer rovnaké ako § 3 písm. l) zákona č. 308/2000 Z. z.: „Politická publicistika je program tematicky zvyčajne spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje najmä komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam a názory politikov na jednotlivé témy.“

* * *

Dňa 12. 6. 2022 v čase o cca 9:30 hod. odvysielal účastník konania na programovej službe Rádio Frontinus program *Debata na telefón*. V programe *Debata na telefón* zo dňa 12. 6. 2022 sa diskutovalo o vnútropolitickom aj vnútrostraníckom dianí, situácie ohľadom iniciatívy na rozpustenie Ľudovej strany – Naše Slovensko, o názoroch na rozsudok, ktorým bol odsúdený predseda strany Marián Kotleba, o tom, aké plány má Ľudová strana – Naše Slovensko v komunálnych voľbách alebo o dôvodoch, prečo poslanci Ľudovej strany – Naše Slovensko podporili tzv. protiinflačný balíček z dielne ministra financií. Nasledovali telefonické otázky poslucháčov, z ktorých väčšina mala charakter akýchsi vyjadrení svojho názoru či podpory hosťovi Marekovi Kotlebovi, často bez polozenia reálnej otázky. Tieto vyjadrenia poslucháčov boli často kritické k predstaviteľom súčasnej vládnej koalície, k Európskej únii, USA, Západu všeobecne, k politike voči Ukrajine, k utečencom z Ukrajiny a vyjadrovali sa aj na tému Slovenského štátu alebo existencie fašizmu za Slovenského štátu. Na tieto telefonáty hosť reagoval väčšinou podporením názoru volajúceho. Niektoré z týchto telefonátov boli k hosťovi kritické (napr. že Ľudová strana – Naše Slovensko je fašistická strana a že Marián Kotleba ako predseda Banskobystrického samosprávneho kraja nič neurobil, dvaja telefonujúci hosťovi vyčítali, že poslanci Ľudovej strany – Naše Slovensko hlasovali za tzv. Matovičov balíček).

Vychádzajúc z obsahu programu a z tém, ktoré sa v programe diskutovali, a ktoré sa týkali aktuálnych udalostí, ktoré sa predtým objavili aj v spravodajstve, možno konštatovať, že program *Debata na telefón* odvysielaný dňa 12. 6. 2022 napĺňa zákonnú definíciu programu aktuálnej publicistiky, keďže išlo o program tematický spätý so spravodajstvom a aktuálnym spoločenským dianím, ktorý obsahoval komentáre k aktuálnym udalostiam ako aj politické stanoviská a názory politika na jednotlivé témy.

Správne konanie č. REO-RPMS/2022/00091 bolo začaté z dôvodu, že účastník konania odvysielaním programu *Debata na telefón* zo dňa 12. 6. 2022 mohol porušiť § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. tým, že ku prezentovaným kritickým vyjadreniam a názorom hosťa, resp. poslucháčov, týkajúcim sa domáceho aj zahraničného politicko-spoločenského diania v programe neodznili iné relevantné názorové východiská a relevantné protiargumenty a moderátor tieto vyjadrenia žiadnym spôsobom v tomto ohľade nevyvažoval ani nekládol kritické, resp. doplňujúce otázky, moderátorove vstupy sa z väčšej časti obmedzili iba na čítanie pripravených otázok, resp. na čítanie otázok od poslucháčov a celý program tak pôsobil jednostranne a nevyvážene.

Účelom ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. a povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivitu a nestrannosť programov aktuálnej publicistiky je zabezpečiť reálnu možnosť pre recipientov vytvoriť si na predmetnú tému ucelený názor, čomu korešponduje povinnosť vysielateľa poskytnúť divákovi čo najširšie a najobjektívnejšie informácie.

Za hlavné kritériá objektivitu sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia.

Rada sa už opakovane zaoberala požiadavkou zachovania objektivitu a nestrannosti v prípade, ak je obsahom programu politická diskusia len s jedným politickým predstaviteľom, resp. len s politickými predstaviteľmi iba jedného politického prúdu, resp. tábora. Z rozhodovacej praxe Rady vyplýva, že v záujme splnenia si povinnosti zabezpečiť objektivitu a nestrannosť nemusí mať takýto program nevyhnutne zastúpenie oboch hlavných prúdov v rámci politickej reprezentácie SR, teda vládnej koalície a opozície. Prítomnosť iba jedného hosťa v diskusii a teda absencia oponenta nemusí nevyhnutne znamenať rozpor s požiadavkami objektivitu a nestrannosti, avšak v takom prípade sú zvýšené nároky na výkon moderátora. Z rozhodovacej praxe Rady vyplýva, že najmä v prípade, ak je hosťom programu zástupca len jedného politického prúdu, je práve úlohou moderátora kladením vyvažujúcich otázok a argumentov zabezpečiť objektivitu a nestrannosť prezentovaných informácií. V prípade potreby je úlohou moderátora upozorniť diskutujúceho na neprítomnosť dotknutej strany a jej nemožnosť brániť sa. Rovnako by mal podľa možnosti konfrontovať jednotlivé tvrdenia hostí vyznievajúce kriticky s názormi a argumentmi druhej strany.

V tejto súvislosti je dôležité upozorniť na skutočnosť, že predmetom posudzovania zo strany Rady v predmetnom správnom konaní nie je skúmanie pravdivosti programom podaných skutočností, nakoľko kompetenciou Rady nie je skúmať pravdivosť, či nepravdivosť informácií, ktoré boli odvysielané. Riešenie takejto otázky prislúcha všeobecným súdom. Požiadavka pravdivosti je len jedným z hodnotiacich kritérií pri posudzovaní objektivity programu a pre konštatovanie porušenia povinnosti podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. nie je nevyhnutné konštatovať aj nepravdivosť odvysielaných informácií.

Obsah diskusného programu tvoria v prevažnej miere hodnotiace komentáre, resp. hodnotiace úsudky, pri ktorých je posudzovanie pravdivosti nemožné a vylúčené. V diskusnom programe prezentované hodnotiace úsudky na rôzne spoločenské a politické témy teda nemožno označiť za objektívne pravdivé ani nepravdivé.

V prípade prezentovania kontroverzných tém je posúdenie „správnosti“ resp. relevantnosti hodnotiacich úsudkov veľmi často vecou subjektívneho vnímania. Názory a predstava o správnosti v programe prezentovaných hodnotiacich úsudkov sa tak, ako to je politike vlastné, v jednotlivých politických táboroch resp. prúdoch líšia. Pre naplnenie požiadavky objektivity a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky, ktorý pojednáva o kontroverzných témach, teda nie je nevyhnutné prezentovať iba objektívne fakty, je však potrebné zabezpečiť názorovú pluralitu tak, aby si recipient mohol vytvoriť ucelený názor na predmetnú tému a ponúknuť mu za týmto účelom viaceré relevantné názory alebo informácie.

Požiadavka na poskytnutie všestranných informácií v súvislosti s funkciou a prácou moderátora vychádza pritom aj z judikatúry Najvyššieho súdu SR, ako aj Krajského súdu v Bratislave, ktorí vo svojich rozsudkoch opakovane skonštatovali:

Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. mája 2012, sp. zn. 4 Sžo 13/2012:

„Úloha moderátora je v predmetnom programe nepochybne dôležitá pri usmerňovaní samotného priebehu diskusie a v prípade potreby je jeho úlohou upozorniť diskutujúcich na neprítomnosť diskusiou dotknutej osoby a jej nemožnosť brániť sa. Rovnako by mal konfrontovať jednotlivé tvrdenia hostí vyznievajúce kriticky s názormi a argumentmi druhej strany. ...“

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 15. októbra 2013, sp. zn. 5 S 164/2012-105:

„Súd po vypočutí záznamu tejto relácie a oboznámením sa s administratívnym spisom žalovanej dospel k záveru, že žalobca porušil povinnosti vyplývajúce zo skôr vyplývajúcich ustanovení. Z postoja zúčastnených hostí k nastoleným otázkam odzneli aj názory, ktoré vyzneli negatívne voči politickým predstaviteľom presadzujúcim vznik samostatnej Slovenskej republiky. V diskusii nebol prítomný politický reprezentant druhej názorovej skupiny danej problematiky, a teda bolo úlohou moderátora programu usmerňovať diskusiu, upozorniť diskutujúcich v prípade, že ich vyjadrenia smerovali voči konkrétnym subjektom či osobám, ktoré neboli prítomné v štúdiu, a teda nemohli na ne reagovať.“

Ako už bolo uvedené vyššie, zákon neustanovuje presný spôsob, akým má vysielateľ zabezpečiť splnenie povinnosti podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. Dialóg nie je definičným kritériom objektivity a nestrannosti programov, nakoľko aj v prípade monológu môže prísť k objektívnemu informovaniu, k čomu naopak nemusí, za istých podmienok, prísť ani v debate s viacerými účinkujúcimi. Objektívitu a nestrannosť politicko-publicistického programu tak nemožno posudzovať formalisticky.

Sloboda prejavu, zakotvená v čl. 26 Ústavy SR, patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti. Podľa Čl. 26 ods. 1 Ústavy SR „Sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.“. Podľa Čl. 26 ods. 2 Ústavy SR „Každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povoleniu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.“.

Avšak sloboda prejavu nie je bez hraníc, t. j. nemá absolútny charakter. Ústava SR v čl. 26 ods. 4 ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií, a to nasledovne: „*Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.*“. V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07).

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Z toho vyplýva, že sloboda prejavu je garantovaná len do tej miery, pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.

Z citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie slobody prejavu musí

- vyplývať zo zákona (požiadavka legality),
- sledovať legitímny cieľ (požiadavka legitimacy), ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR,
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti (požiadavka proporcionality).

Ústava SR za legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu považuje ochranu **práv a slobôd iných**, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov.

Ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách predstavuje zákonné obmedzenie slobody prejavu. Vzhľadom na mienkotvorný charakter médií, a to najmä spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky, je nanajvýš oprávnená zákonná požiadavka, aby bolo divákovi, ako pasívnym recipientom informácií, umožnené prijímať objektívne informácie podané nestranným spôsobom, spomedzi ktorých si môžu vybrať a utvoriť si pre danú otázku svoj vlastný názor. Význam zákonnej povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť v rámci programu aktuálnej publicistiky a cieľ zákonného obmedzenia slobody prejavu je teda treba vidieť v ochrane verejného záujmu a práva verejnosti byť objektívne informovaný s možnosťou utvoriť si na predmetnú kauzu vlastný názor. Podmienka legality a legitimacy obmedzenia slobody prejavu je teda naplnená.

Sloboda prejavu a právo na šírenie informácií je zakotvené aj v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). Podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru „*Každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.*“. Legitímne ciele obmedzenia slobody prejavu sú stanovené v čl. 10 ods. 2 Dohovoru, ktorý znie: „*Výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti alebo verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo **práv iných**, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci.*“

Vyššie uvedené závery o legitimitate obmedzenia slobody prejavu pri zabezpečovaní objektívnosti a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky vyplývajú aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *Manole a iní v. Moldavsko* (rozhodnutie zo 17. 9. 2009) uviedol, že skutočné a účinné uplatňovanie slobody prejavu nezávisí len od povinnosti štátu nezasahovať do slobody prejavu, ale môže od neho vyžadovať, aby prijal pozitívne ochranné opatrenia, pričom vzhľadom na význam slobody prejavu „*štát musí byť konečným garantom plurality*“. V tomto rozhodnutí Európsky súd pre ľudské práva tiež uviedol, že štát má povinnosť zabezpečiť, aby „*verejnosť mala prostredníctvom televízie a rozhlasu prístup k nestranným a presným informáciám a ku škále názorov a komentárov, odrážajúcich okrem iného rôznorodosť politických názorov v krajine*“.

Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *NIT S.R.L. v. Moldavsko* (rozhodnutie Veľkej komory z 5. 4. 2022) uviedol, že „*ako sa uvádza v odporúčaní Výboru ministrov CM/Rec (2007)2 o pluralite médií a rozmanitosti mediálneho obsahu...*, „*pluralizmus informácií a rozmanitosť mediálneho obsahu nebudú automaticky zaručené znásobením prostriedkov komunikácie ponúkaných verejnosti*“. *Vyžaduje sa zaručenie rozmanitosti celkového obsahu programu, čo najviac odrážajúceho rôznorodosť názorov, s ktorými sa možno stretnúť v spoločnosti, na ktorú sú programy zamerané.*“. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *NIT S.R.L. v. Moldavsko* uviedol, že účelom sankcie uloženej vysielateľovi bola „*potreba zachovať prístup verejnosti k nestrannému, dôveryhodnému a rozmanitému politickému prejavu prostredníctvom televíznych spravodajských programov*“, pričom „*cieľ zásahu v tomto prípade bol legitímny podľa tretej vety článku 10 ods. 1*“ Dohovoru a zásah tiež „*zodpovedal legitímnemu cieľu ochrany „práv iných“, na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10*“ Dohovoru.

Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *ATV Zrt v. Maďarsko* (rozhodnutie z 28. 4. 2020) uviedol, že opatrenie obmedzujúce slobodu prejavu vysielateľa „*bolo určené na zabezpečenie práva publika na vyvážené a nezaujaté informovanie o veciach verejného záujmu v spravodajských programoch, a teda sledovalo cieľ „ochrany práv iných*““. Európsky súd pre ľudské práva taktiež v rozhodnutí vo veci *Animal Defenders International v. Spojené kráľovstvo* (rozhodnutie Veľkej komory z 22. 4. 2013) uviedol, že obmedzenie slobody prejavu s cieľom zachovania nestrannosti vysielania o veciach verejného záujmu „*zodpovedá legitímnemu cieľu ochrany „práv iných“, na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10*“ Dohovoru.

Požiadavku proporcionality je potrebné zohľadniť pri výklade a aplikácii konkrétnych zákonných ustanovení v konkrétnom prípade a pri rozhodovaní, či existujúci skutkový stav možno subsumovať pod konkrétne zákonné ustanovenie, a taktiež pri ukladaní sankcie. V súlade s požiadavkou proporcionality je teda potrebné ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. a ďalšie ustanovenia zákona vykladať takým spôsobom, aby to bolo v súlade s ústavným právom na slobodu prejavu a ústavnými podmienkami jeho obmedzenia.

V tomto konkrétnom prípade je sloboda prejavu obmedzená v dôsledku vyvodenia administratívnoprávnej zodpovednosti za porušenie povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky, sledujúc legitímny cieľ ochrany práva verejnosti byť objektívne a nestranné informovaný o veciach verejného záujmu a o spoločensky relevantných témach.

V tejto súvislosti možno tiež poznamenať, že ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z., ktoré je fakticky totožné s aktuálnym ustanovením § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, bolo do zákona vložené v rámci implementácie Európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii, ktorý pre Slovenskú republiku nadobudol platnosť dňa 1. 5. 1997 a bol zverejnený v Zbierke zákonov SR pod č. 168/1998 Z. z. Požiadavka, aby spravodajské programy a programy aktuálnej publicistiky boli objektívne a nestranné, vyplýva konkrétne z článku 7 ods. 3 predmetného dohovoru, cit.: „*Prevádzkovateľ vysielania je povinný zabezpečiť, aby spravodajské relácie objektívne uvádzali fakty a udalosti a podporovali slobodné utváranie názorov.*“

V namietanom vydaní programu *Debata na telefón* zo dňa 12. 6. 2022 bol prítomný jediný hosť - podpredseda Ľudovej strany Naše Slovensko a poslanec NR SR Marek Kotleba. Predmetný diel programu mal tri hlavné časti. V úvodnej kládol hosťovi otázky moderátor. V druhej časti hosť reagoval na telefonické otázky poslucháčov. V tretej časti hosť reagoval na otázky, ktoré boli položené emailovou komunikáciou alebo sms správou. Tematicky bol program zameraný na pôsobenie strany v parlamente, a na názory súvisiace s viacerými aktuálnymi problémami na Slovensku a v zahraničí.

V predmetnom programe odznelo, okrem iného, nasledovné, cit.:

- o otázke, čo je to fašizmus a či na Slovensku bol fašizmus:

10:05:45 Poslucháč: „Dobrý deň pán Kotleba, počúvam a počul som aj teho predchádzajúceho príspevkára. Je to človek bezduchý a vôbec nerozumie ani tomu, čo iba rozpr... keby ste sa ho opýtali, aby definoval ten fašizmus, o ktorom tak vyspevuje, tak nevie. Keby nebol Tiso za Slovenského štátu urobil to, čo urobil, dnes spolu nehovoríme a Slovensko by možná neexistovalo. Pretože mal všetkých päť pohromade, urobil to a nepostavil sa Hitlerovi, až na konci. Všetka česť, že sa Slovensko postavilo Hitlerovi.“ (...)

(...)

10:07:57 Marek Kotleba: „Tak treba si povedať, že ten fašizmus sa skloňuje teraz z každej strany. Či už je liberálny, či už je národný alebo už neviem aký, pretože tie médiá potrebujú nejakého strašiaka, hej povedzme si, že nejaký fašizmus. Ved' fašizmus bol predsa v Taliansku a v Španielsku, ako vieme a fašizmus na Slovensku ani nebol. Fašizmus je tu pravdepodobne teraz to, čo dokazujú niektorí títo liberálni politici, ktorí začnú hneď na všetkých útočiť, ktorí majú iný názor a tvária sa, že sú za slobodu a sú za solidaritu a sú za demokraciu a ak má niekto iný názor, hneď ho zlynčujú, utlačia, ohovoria v médiách, na Facebooku, na prokuratúre, všade možne. Čiže ak by téma Slovenského štátu bola taká, to je taká páľčivá téma, je to taká téma naddlho a my nie sme predsa v historickej relácii, čiže ťažko tam tomu teraz vyjadrovať, ale treba si povedať aj to, že naozaj osud Slovenska by bez prezidenta asi bol spečatený úplne inak a možno by sme sa teraz tu v Žiline rozprávali po poľsky a v Banskej Bystrici po maďarsky, ale na túto tému možno ak by bola nejaká relácia niekedy dlhšia, tak by sme sa vedeli porozprávať, nechcel by som to tu nejakou teraz veľmi...“

10:09:15 Redaktor: „Historického charakteru. Podme ku ďalšiemu poslucháčovi. Dobrý deň prajem, ste v éteri.“

(...)

10:57:47 Redaktor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď. Opäť napísal pán Miroslav. Mohol by váš hosť vysvetliť rozdiel medzi nacizmom a fašizmom, bola Tisova Slovenská republika fašistická alebo nacistická?“

10:58:02 Marek Kotleba: „K tomuto by som sa ja nechcel vyjadrovať, pretože ja nie som odborník zase na nejakú históriu, aby som teraz ja mu citoval, čo je fašizmus, čo je nacizmus. Ja ako som aj povedal, fašizmus na Slovensku nebol. Ten bol v Taliansku, Španielsku a ak by o takúto nejakú otázku mal, alebo teda chcel by nejaké riešenie, ja si myslím, že dá sa to dohľadať nikde na internete. Ja nie to naozaj fundovaný na to, aby som o takejto veci nejakou odborne rozprával.“

Ako vyplýva z vyššie uvedených citátov, v rámci druhej časti programu bol odvysielaný telefonát poslucháča, ktorý namietal, že v skoršom telefonáte iného poslucháča bol síce použitý pojem „fašizmus“, avšak tento poslucháč by ho nevedel definovať. Na toto vyjadrenie poslucháča zareagoval Marek Kotleba a vyjadril sa k pojmu „fašizmus“ a jeho používaniu. Vo svojom vyjadrení zrelativizoval význam pojmu „fašizmus“, napríklad tým, že médiá robia z fašizmu „strašiaka“ a ako prvý príklad fašizmu spomenul „liberálny“ fašizmus. Následne použil formuláciu „fašizmus na Slovensku ani nebol“. Napokon sa vyjadril k tomu, čo je podľa neho fašizmus, a to slovami „Fašizmus je tu pravdepodobne teraz to, čo dokazujú niektorí títo liberálni politici, ktorí začnú hneď na všetkých útočiť, ktorí majú iný názor...“. Následne Marek Kotleba uviedol, že téma Slovenského štátu je páľčivá, diskusia by zabrala dlhý čas a relácia *Debata na telefón* nie je historická relácia, ale že si treba povedať, že „osud Slovenska by bez prezidenta asi bol spečatený úplne inak a možno by sme sa teraz tu v Žiline

rozprávali po poľsky a v Banskej Bystrici po maďarsky“, čím zjavne myslel prezidenta Slovenského štátu Jozefa Tisa, a napokon uviedol, že ak by bola niekedy nejaká dlhšia relácia, tak by sa vedel porozprávať na túto tému.

V ďalšej časti programu (v minúte 10:58:02) odpovedal Marek Kotleba na prečítanú otázku poslucháča „Mohol by váš hosť vysvetliť rozdiel medzi nacizmom a fašizmom, bola Tisova Slovenská republika fašistická alebo nacistická?“ tak, že k tomu by sa nechcel vyjadrovať, pretože nie je odborník na históriu, ale následne znovu zopakoval svoje tvrdenie: „Ja ako som aj povedal, fašizmus na Slovensku nebol. Ten bol v Taliansku, Španielsku...“, a dodal, že „dá sa to dohľadať niekde na internete. Ja nie to naozaj fundovaný na to, aby som o takejto veci nejako odborne rozprával“.

Výroky Mareka Kotlebu, že „fašizmus na Slovensku nebol“, sú závažnými výroky, ktoré relativizujú a spochybňujú skutočnosť, na ktorej panuje všeobecná zhoda, že režim vojnového Slovenského štátu mal viaceré prvky a tendencie charakteristické pre fašistický politický režim (napr. prezident a predseda Hlinkovej slovenskej ľudovej strany bol vyhlásený za vodcu strany a národa, okrem vláducej Hlinkovej slovenskej ľudovej strany nemohli pôsobiť žiadne iné politické strany, iba dve strany zastupujúce nemeckú a maďarskú menšinu, prijatie prísnych rasových zákonov – Židovského kódexu, arizácia, zbavenie občanov židovského pôvodu ich základných práv a ich následné deportácie do koncentračných táborov, v ktorých bolo asi 70 000 občanov zavraždených, podriadenie zahraničnej, vojenskej a hospodárskej politiky záujmom nacistického Nemecka na základe tzv. Ochranej zmluvy, vstup Slovenského štátu do vojny proti Sovietskemu zväzu po boku nacistického Nemecka, v ústave zakotvené stavovské usporiadanie inšpirované aj fašistickým Talianskom a Španielskom, prenasledovanie politickej opozície atď.). Moderátor však po týchto kontroverzných výrokoch Mareka Kotlebu zostal úplne pasívny a nepoložil žiadne kritické, doplňujúce ani vyjasňujúce otázky, hoci základné informácie o režime Slovenského štátu patria k všeobecnému prehľadu, ktorý by ako moderátor programu aktuálnej publicistiky mal mať. Moderátor mal vzhľadom na závažnosť vyjadrenia reagovať, a to napriek tomu, že Marek Kotleba na záver svojho druhého vyjadrenia na tému „fašizmus na Slovensku“ v minúte 10:58:02 uviedol, že nie je fundovaný, aby o takejto veci „nejako odborne rozprával“ a že potvrdenie jeho vyjadrenia, že fašizmus na Slovensku nebol, sa dá dohľadať „niekde na internete“. V konečnom dôsledku moderátor nechal odznieť jednostranné hodnotenia a výroky, ktoré zároveň predstavujú relativizáciu a legitimizáciu negatívnych prvkov režimu Slovenského štátu, a to bez toho, aby tieto výroky vyvážil oponentským názorom, alebo aby aspoň položil kritické, doplňujúce alebo vyjasňujúce otázky.

- o vojne na Ukrajine a utečencoch z Ukrajiny:

10:09:23 Poslucháčka: „... No ja by som sa len chcela spýtať, keď mali sme vrátiť dve miliardy do Európskej únie a Európska únia dala súhlas pre peniaze minúť pre Ukrajincom. Chcela by som sa spýtať, či Európska únia to dala pre pekné oči týmto Ukrajincom alebo tie dve miliardy budeme my občania splácať? **Ďalšia otázka, prečo tu stále chodia, prečo púšťajú stále Ukrajincom, však na severe sa nebojujú. Nech sa hrabú na sever, veď nám tu, nám tu kazia imidž. Nehnevajte sa, či ide do predajne, ona si zobere koš nákupu a povie nech ti to, nech vám to zaplatí štát, veď to je pod úroveň. Oni si ukážu v autobuse modrú knižku, že sú z Ukrajiny. No. Ešte by som sa chcela opýtať, všetci všetko podporujú, ale na dôchodcov sa zabúda. A vy ste zabudli to, že my sme postavili tento štát, rodičia, prarodičia. My a vy za 30 rokov každá táto vláda tento štát rozkradol. Nám tu bolo dobre, až keby sa nebola postarala, postarali liberáli, ale ja som vždy vravela, táto vláda nie je pre občanov Slovenskej republiky, včetně Čaputovej, tam už chodia do Ukrajiny jako na klavír. Zelenskyj sa postaví, už by celému svetu chcel rozkazovať i Európskej unie. **Putin vie, čo robí. Osuský povedal, už to tu bolo povedané. Ja sa stotožňujem so všetkými poslucháčmi, čo hovorili predomnou, že oni si to zaslúžili. Ja nie som ani rasistka, ani neprajem nikomu zlo, vojna je veľmi zlá. Ale Putin vie, ešte raz hovorím, čo robí. A odpovedajte mi na otázku túto, či je to pravda, že je to separatisticky štát, fašistický štát a strašne lobujú, celá tá Ukrajina, keby bol aj celý svet proti Putinovi, ja jednoduchá žena z dediny z Kysúc, ja na Putinovej strane budem, on vie čo robí. Do Nemecka sa chodia do nejakej obci, neviem či to je pravda, Ukrajinci klaňať k nejakej Mohyle, neviem či to neni Banderovec a Vasilovci. Mi****

povedzte mi, keď bombardujú Rusi Ukrajinu a hodia bombu na nemocnicu a jeden mŕtvy, ved' tam by museli všetky prístroje aj tie lôžka s pacientami uchádzať. Oni si bojujú sami ty dediny títo separatisti ukrajinskí a Zeleňovsky stále pýta zbrane. Potom on ju nechce tú vojnu zastaviť, on tú vojnu podporuje, podporuje ju Čaputová, Nagy, Heger, Mikulec. všetci naši slovenskí politici podporujú túto vládu, túto vojnu na Ukrajine, tak povedzte, kedy sa tá vojna skončí. “ (...)
(...)

10:15:51 Marek Kotleba: „(...) *Vraveli ste o tom, že nikdo nebude občanov brániť, to isté bolo aj na Ukrajine, pretože aj z Ukrajiny pri takejto špeciálnej operácii odišli tí najbohatší, to môžete vidieť aj na tých našich cestách, že samé luxusné autá, ktoré nemusia mať vlastne ani diaľničnú nálepku a tí chudáci, ktorí tam boli, tí tam vlastne ostali a ja si myslím, že to isté by to bolo aj na Slovensku.*“

Ako vyplýva z vyššie uvedených citátov, v druhej časti programu bol odvysielaný telefonát poslucháčky, ktorá sa veľmi negatívne vyjadrovala o ukrajinských utečencoch a celkovo o Ukrajincoch. Položila otázku, prečo sú na Slovensko vpúšťaní Ukrajinci a dodala, že „*však na severe sa nebojuje. Nech sa hrabú na sever...*“. Tento jej výrok v kontexte vyznieval takým spôsobom, akoby ukrajinskí utečenci neprichádzali na Slovensko za účelom záchrany ich životov, ale akoby prichádzali napriek tomu, že im na Ukrajine nič nehrozí, bez vážneho dôvodu alebo z túžby po obohatení sa. Moderátor však na tento výrok, ktorý má potenciál prispieť k vyvolaniu odporu a nenávisti voči ukrajinským utečencom, nijako nereagoval, a to ani svojím komentárom, ani vyjasňujúcou otázkou, hoci je zrejmé, že vojenské raketové a vzdušné útoky zasahujú aj ukrajinské mestá mimo frontovej línie, a že aj severná Ukrajina bola predmetom útoku ruskej armády (napr. oblasti v okolí Kyjeva).

Ďalej poslucháčka uviedla príklad opisujúci údajne neprijateľné správanie ukrajinskej občianky, a to slovami „*Nehnevajte sa, či ide do predajne, ona si zobere koš nákupu a povie nech ti to, nech vám to zaplatí štát...*“, pričom z kontextu bolo zrejmé, že tento príklad použila na ukázanie toho, aký majú podľa nej ukrajinskí utečenci prístup k pomoci, ktorá im je poskytovaná na území Slovenskej republiky. Moderátor na tento paušalizujúci výrok nereagoval, či už položením vyjasňujúcej otázky, aký je zdroj tejto informácie, alebo uvedením korekcie tohto paušalizujúceho tvrdenia v tom zmysle, že ak by sa takéto prípad aj reálne stal, nemožno na základe jedného prípadu pripísať takéto správanie všetkým ukrajinským utečencom.

Ďalej poslucháčka uviedla výroky, že Ukrajinci si vojnu zaslúžili a to slovami „*Putin vie, čo robí. (...) Ja sa stotožňujem so všetkými poslucháčmi, čo hovorili predom mnou, že oni si to zaslúžili. Ja nie som ani rasistka, ani neprajem nikomu zlo, vojna je veľmi zlá. Ale Putin vie, ešte raz hovorím, čo robí.*“. Moderátor však na tieto výrazne jednostranné výroky poslucháčky, ktoré schvaľovali vojenskú agresiu voči Ukrajincom a mali potenciál prispieť k vyvolaniu odporu a nenávisti k ukrajinským utečencom, znovu vôbec nereagoval, či už položením kritickej otázky, položením otázky po spoľahlivom zdroji poslucháčkinho tvrdenia alebo uvedením oponentského názoru.

Následne na telefonát poslucháčky zareagoval Marek Kotleba, ktorý uviedol, že „*aj z Ukrajiny pri takejto špeciálnej operácii odišli tí najbohatší, to môžete vidieť aj na tých našich cestách, že samé luxusné autá, ktoré nemusia mať vlastne ani diaľničnú nálepku a tí chudáci, ktorí tam boli, tí tam vlastne ostali*“, čím paušálne vykreslil ukrajinských utečencov ako „*tých najbohatších v luxusných autách*“, čo malo potenciál prispieť k vyvolaniu odporu alebo nenávisti voči ukrajinským utečencom. Moderátor ani na tento jednostranný výrok Mareka Kotlebu nereagoval, či už položením otázky po spoľahlivom zdroji jeho tvrdenia alebo upozornením na to, že iba na základe niektorých príkladov nemožno paušálne všetkých ukrajinských utečencov považovať za „*tých najbohatších v luxusných autách*“.

- o kupovaní hlasov v parlamentných voľbách, o fašistoch na Ukrajine

10:17:29 Marek Kotleba: „(...) *Ďalšie ste tam vraveli o tých spoluobčanoch, ktorých si Matovič chce kúpiť. Určite že, tie hlasy mu pomohli aj v parlamentných voľbách, pretože ja sám som bol v niektorých takýchto usadlostiach alebo osadách a tí miestni obyvatelia mi hovorili, ako to bolo pred voľbami. Že boli tam ľudia od Poláka, ktorý je momentálne poslanec za OĽaNO, za Matovičovcov,*

a vraveli sami tí obyvatelia tých obcí, že im sľúbili nejaké peniaze pred voľbami a nakoniec ho aj invektívami alebo takými nejakými vulgárnymi slovami nazvali Matoviča, že im niečo dal, ale neboli to peniaze. (...)

Potom vraveli ste, že sa chodia Ukrajinci klaňať niekde v Nemecku nejakým Banderovcom. To vám neviem povedať, ja som o tom nepočul. Možné to je, možno ne, neviem vám povedať, ale ak sa, ak vravíte o tých fašistoch, extrémistoch, neonacistoch, tak mne to príde také zvláštne, že ľudia ktorí bojujú proti, fašizmu, extrémizmu, nacizmu, tak podporujú ten Batalion Azov, ktorý je na Ukrajine, kde jednoznačne bolo ukázané tie tetovania jednotlivých členov, kde mali jednoznačne takú symboliku extrémistickú. A neviem, už som celý v tom zamotaný, pretože vieme kto je, kto sú Kličkovci, kto je, kto je prezident Zelenskyj, a oni podporujú práve neonacistov. Takisto západné médiá im dávajú priestor. Vlády im posielajú peniaze, tak potom neviem, kto ten fašista je a kto ten fašista nie je, keď bojujú proti fašizmu a podporujú takýto Batalion. “ (...)

Ako vyplýva z vyššie uvedených citátov, Marek Kotleba sa vyjadril, že Igor Matovič si v parlamentných voľbách kúpil hlasy obyvateľov rómskych osád, a že mu to povedali samotní obyvatelia týchto osád, a to konkrétne slovami: „*Dalšie ste tam vraveli o tých spoluobčanoch, ktorých si Matovič chce kúpiť. Určite že, tie hlasy mu pomohli aj v parlamentných voľbách, pretože ja sám som bol v niektorých takýchto usadlostiach alebo osadách a tí miestni obyvatelia mi hovorili, ako to bolo pred voľbami. Že boli tam ľudia od Poláka, ktorý je momentálne poslanec za OĽaNO, za Matovičovcov, a vraveli sami tí obyvatelia tých obcí, že im sľúbili nejaké peniaze pred voľbami a nakoniec ho aj invektívami alebo takými nejakými vulgárnymi slovami nazvali Matoviča, že im niečo dal, ale neboli to peniaze.*“. Napriek tomu, že išlo o závažné tvrdenie o nezákonnej činnosti dotýkajúce sa povesti dotknutej osoby (verejného činiteľa), moderátor na tento výrok Mareka Kotlebu nereagoval žiadnou doplňujúcou alebo vyjasňujúcou otázkou, ktorá by preskúmala alebo objasnila dôveryhodnosť takéhoto tvrdenia.

Následne sa Marek Kotleba vyjadril aj k údajnej podpore neonacistov zo strany ukrajinskej vlády, a to slovami „*ak vravíte o tých fašistoch, extrémistoch, neonacistoch, tak mne to príde také zvláštne, že ľudia ktorí bojujú proti, fašizmu, extrémizmu, nacizmu, tak podporujú ten Batalion Azov, ktorý je na Ukrajine, kde jednoznačne bolo ukázané tie tetovania jednotlivých členov, kde mali jednoznačne takú symboliku extrémistickú. A neviem, už som celý v tom zamotaný, pretože vieme kto je, kto sú Kličkovci, kto je, kto je prezident Zelenskyj, a oni podporujú práve neonacistov. Takisto západné médiá im dávajú priestor. Vlády im posielajú peniaze, tak potom neviem, kto ten fašista je a kto ten fašista nie je, keď bojujú proti fašizmu a podporujú takýto Batalion.*“ Moderátor na tento výrok nereagoval vyjasňujúcou otázkou ani upozornením na prílišnú paušalizáciu, hoci tento výrok zredukoval celý odpor proti ruskej agresii iba na batalión Azov a na základe príkladu tohto vojenského oddielu uviedol paušalizujúce tvrdenie, že predstavitelia Ukrajiny (prezident Zelenský a bratia Kličkovci) ako aj západné médiá a vlády podporujú neonacistov, čo je tvrdenie, ktoré môže v očiach verejnosti legitimizovať vojenskú agresiu voči Ukrajine.

- o nemeckých vojakoch na Slovensku a lobovaní v Nemecku

10:21:44 Poslucháč: „*(...) A jedno by som chcel povedať pánom poslucháčom, že konečne im vysvetlel, že fašizmus, fašizmus bol v Taliansku a nie na Slovensku. Nemeckí náckovia sa tu teraz premávajú jako za druhej svetovej vojny, pozval si ich tu pán Nad', aby nás bránili neviem proti kemu. Konflikt na Ukrajine, kerý vzniknul nazval správne nie vojnou, ale nejakým konfliktom. Pretože Američani sa chceli dostať pred dvere Ruska, no a pán Putin im v tom zabránil. Chcel by som sa lem vás spýtať, dokedy tu budú Ukrajinci chodiť a budú sa na Slovensku tváriť, jako keby to bola ich zem. To je naša zem, to si vybojovali naši otcovia a starí otcovia. Dalšiu vec by ma zaujímalo, dokedy ešte budú hentí zvrhlíci v parlamente vládnuť. Nedajú sa odvolať, nedajú sa zastaviť. Peniaze, ktoré nám dá Európska únia na rozvoj Slovenska, všetko ide na Ukrajinu. Kdo dal právo, to sa vás pýtam, jak viete pánu Nad'ovi rozdávať naše zbrane Ukrajincom zadarmo, jak to, že sa neopýtali Slovákov na toto. To neni, neni snád' normálne, čo sa tu deje. To je na plač a chcel by som aj Staňovi do piče poďakovať za príspevek, ktorý bol seriózny a slušný. No a čo sa týka Rómov, viete, Rómovia to je na dlhú generáciu. Tých nepresvedčí ani škola, ani žiadna vláda. Ďalej čo sa týka pána Fica, pán Fico nevinný človek, a chcú ho dostať na*

šibenicu. *Títo zvrhlíci v parlamente ako je Nad', Korčok a ďalší. Chodia do Nemecka lobovať, len aby zvrhli pána Pellegriniho, pána Fica. Konečne už aby sa dostali do vlády a podporeli dôchodcov, mamičky, samoživiteľov a ďalej. Dôchodky, 45 rokov, pán poslanec mám odrobených a dostávam 340 euro, 340 euro dôchodku. Viete si to predstaviť? Nech žije ten idiot Matovič...*“

Ako vyplýva z vyššie uvedeného citátu, ďalší poslucháč vo svojom telefonáte uviedol: „*Nemeckí náckovia sa tu teraz premávajú jako za druhej svetovej vojny, pozval si ich tu pán Nad', aby nás bránili neviem proti kemu.*“ Hoci ide o mimoriadne hanlivé hodnotenie, spôsobilé prispieť k podnecovaniu nenávisťi voči nemeckým vojakom, ktorí na Slovensku pôsobia v rámci mnohonárodnej bojovej skupiny NATO a podieľajú sa na zabezpečovaní obrany Slovenskej republiky, moderátor na tento výrok nereagoval oponentským názorom ani vyjasňujúcou otázkou, smerujúcou k tomu, prečo poslucháč označil vojakov zo Spolkovej republiky Nemecko za „náckov“, t.j. nacistov.

Ten istý poslucháč vo svojom telefonáte ďalej uviedol faktické tvrdenie na adresu predstaviteľov politických strán vládnej koalície a členov vlády Jaroslava Naďa a Ivana Korčoka: „*Chodia do Nemecka lobovať, len aby zvrhli pána Pellegriniho, pána Fica.*“ Išlo teda o tvrdenie o existencii akéhosi pokútneho lobingu zo strany Jaroslava Naďa a Ivana Korčoka v Nemecku za účelom „zvrhnutia“ resp. poškodenia opozičných politikov Petra Pellegriniho a Roberta Fica. Hoci išlo o závažné faktické tvrdenie dotýkajúce sa povesti Jaroslava Naďa a Ivana Korčoka, moderátor na tento výrok žiadnym spôsobom nereagoval, napríklad upozornením, že dotknuté osoby sú neprítomné a nemôžu sa brániť alebo položením vyjasňujúcej otázky, aký je zdroj tejto informácie, ktorá by preskúmala dôveryhodnosť takéhoto tvrdenia.

- o správaní utečencov z Ukrajiny:

10:24:43 Poslucháč: „*Ja naňho kašlem, nech pošle na mňa NAKU, tak jako zatvára ostatných, tak nech pošle pre mňa NAKU, ja sa aj s NAKOU, tu s ním porozprávam, je to mamľas. Chcel by som na toto odpoveď, dokedy ešte budú Ukrajinci chodiť na Slovensko, budú mať lístky zadarmo, jedenie zadarmo. Nech sa idú pozrieť na Oščadnice. Čo robeli s obedmi, sypali ich. Keď im dal starosta Oščadnic jedenie, tak ani ho neokoštovali, vysypali ho do koša, nech sa ide tam Krajniak pozreť. Ďakujem vám pekne, budem počúvať. Dovidenia.*“

Ako vyplýva z vyššie uvedeného citátu, ďalší poslucháč vo svojom telefonáte tiež uviedol negatívne tvrdenie týkajúce sa ukrajinských utečencov: „*Chcel by som na toto odpoveď, dokedy ešte budú Ukrajinci chodiť na Slovensko, budú mať lístky zadarmo, jedenie zadarmo. Nech sa idú pozrieť na Oščadnice. Čo robeli s obedmi, sypali ich. Keď im dal starosta Oščadnic jedenie, tak ani ho neokoštovali, vysypali ho do koša...*“ Moderátor ani na toto tvrdenie, spôsobilé vo verejnosti vyvolať odpor a nenávisť k ukrajinským utečencom, vôbec nereagoval, či už položením otázky po spoľahlivom zdroji tohto tvrdenia alebo upozornením na to, že iba na základe jedného príkladu nemožno paušálne všetkých ukrajinských utečencov označiť za tých, ktorí vysypávajú darované jedlo do koša.

- o činnosti politikov zo strán vládnej koalície:

10:25:50 Marek Kotleba: „*(...) Ďalšia vec tam bolo, o tom Naďovi ste spomínali, treba si povedať že pre pán Naď bol niekedy riaditeľom agentúry Globsec, ktorá je pod priamou pôsobnosťou Spojených štátov a vieme, že pán minister Naď aj s jeho ďalšími členmi v parlamente dlhodobo presadzujú záujmy Spojených štátov. A to sa ani nemôžeme diviť, lebo on mi príde ako ich zamestnanec a on robí vlastne svoju politiku pre nich. Pre nich úplne dobre, čiže...*“

10:29:54 Redaktor: „*A príde vám taký iba on?*“

10:29:57 Marek Kotleba: „*Nie nie, tak určite je tam aj viacej takýchto vojnových štváčov. Potom je tam predseda výboru Krúpa, ktorý, ktorý dlhodobo je za americké záujmy a bojuje za vojnu a za podporu a za rozdávanie zbraní a tak ďalej...*“

10:30:10 Redaktor: „*A už niekoľkokrát spomínaný pán Osuský napríklad.*“

10:30:14 Marek Kotleba: „*Pán Osuský, to je taká veľmi špecifická osoba, lebo vravím aj tými vyjadreniami. Ak niekdo je v parlamente za stranu Sloboda a Solidarita, tak ja by som si to predpokladal trochu inak toho človeka a ja si nedovolím povedať v žiadnom prípade, ani myslím žiadny príčetný človek si nedovolí povedať, že niekdo si zaslúži smrť, ako to povedal on. Číže ja som z tohto naozaj zhrozený, že niekto niečo takéto môže vysloviť a popritom sám je on lekár.*“

10:30:47 Redaktor: „*A do toho v strane Sloboda a Solidarita.*“

10:30:48 Marek Kotleba: „*Tak.*“

10:30:49 Redaktor: „*Tak máte ešte niečo, ku čomu by ste sa chceli vyjadriť?*“

Ako vyplýva z vyššie uvedených citátov, Marek Kotleba sa výrazne kriticky vyjadril k ministrovi obrany Jaroslavovi Naďovi, a to slovami, že bol riaditeľom Globsecu, ktorý je „*pod priamou pôsobnosťou Spojených štátov*“ a že dlhodobo presadzuje záujmy USA a robí svoju politiku pre USA. Na vyjasnenie resp. konkretizáciu tohto tvrdenia moderátor nepoložil žiadnu doplňujúcu otázku, ale svojou otázkou „*A príde vám taký iba on?*“ Mareka Kotlebu podnietil, aby do takéhoto kritického hodnotenia zahrnul ďalšie konkrétne osoby, ktoré by sám z vlastnej iniciatívy nespomenul. Keď Marek Kotleba reagoval spomenutím poslanca Juraja Krupu, moderátor sám iniciatívne pridal ďalšiu osobu – poslanca Petra Osuského – slovami „*A už niekolkokrát spomínaný pán Osuský napríklad.*“ Takto sa moderátor postavil do polohy otvoreného podporovateľa kritických hodnotení host'a a otvoreného podnecovateľa ďalších kritických hodnotení zo strany host'a voči ďalším osobám, ktoré by host' sám z vlastnej iniciatívy neuviedol – pričom dokonca sám iniciatívne uviedol meno poslanca Osuského, hoci sám host' poslanca Osuského v tejto súvislosti vôbec nespomenul. Navyše, Marek Kotleba následne uviedol veľmi závažné vyjadrenie voči poslancovi Petrovi Osuskému, slovami „*žiadny príčetný človek si nedovolí povedať, že niekdo si zaslúži smrť, ako to povedal on. Číže ja som z tohto naozaj zhrozený, že niekto niečo takéto môže vysloviť a popritom sám je on lekár*“. Moderátor však na toto závažné vyjadrenie, dotýkajúce sa povesti poslanca Osuského, žiadnym spôsobom nereagoval, ani nepoložil doplňujúcu otázku, o aké konkrétne vyjadrenie išlo a v akom kontexte bolo urobené, ani neupozornil host'a, že dotknutá osoba – poslanec Osuský – je neprítomný a nemôže sa brániť. Namiesto toho sa postavil do úlohy host'a a výrok Mareka Kotlebu na adresu poslanca Osuského komentoval moderátor svojím výrokom: „*A do toho v strane Sloboda a Solidarita.*“, čím vlastne host'ovi pritakal a fakticky akoby potvrdil pravdivosť vyjadrenia Mareka Kotlebu na adresu Petra Osuského.

- o mimovládnych organizáciách:

10:43:48 Marek Kotleba: „*(...) treba si povedať aj to, že teraz z pána Fica, z Pellegriniho robia nejakých martyrov, že oni vlastne pre Slovensko chcú niečo dobré, oni chcú zachrániť to Slovensko. Ale ja len poviem to, že či Slováci majú naozaj takú krátku pamäť, pretože 12 rokov, to je 12 rokov vlády, za ktorú sa to Slovensko mohlo úplne zmeniť. A to, a treba si povedať aj to a možno teraz ma ľudia budú za to očierňovať, ale však nech si myslia čo chcú. A treba si povedať to, že to, čo sa teraz stalo a tieto liberálne vlády, ktoré sú tu, že to spôsobili práve oni. Pretože treba si povedať, že tie mimovládky a všetky tie protislovenské živly, ktoré tu boli a ktoré spôsobili pád ich samej vlády, tak oni to financovali. Pretože my sme v parlamente ako Ľudová strana naše Slovensko predložili zákon, kde sme chceli zverejniť financovanie mimovládnych skupín pôsobiacich na Slovensku. Takýto zákon majú aj v Spojených štátoch, majú to aj v Rusku a v mnohých štátoch aj mimo Európskej únie to majú. Pretože štát by mal vedieť, kto financuje nejaký protištátny odboj. A keď sme takýto zákon predložili, tak samozrejme poslanci zo strany Smer za takýto zákon nehlasovali, pretože oni dlhodobo z rôznych ministerstiev podporovali granty a podporovali mimovládky, čiže ja by som aj povedal tým ľuďom, že ktorí teraz sa ich zastávajú, že nech takéto otázky smerujú priamo na nich.*“

Ako vyplýva z vyššie uvedených citátov, Marek Kotleba sa výrazne kriticky a zároveň paušalizujúco vyjadril aj k mimovládnym organizáciám, v tom zmysle, že „*mimovládky a všetky tie protislovenské živly, ktoré tu boli*“ spôsobili pád vlády, a následne dodal, že Ľudová strana - Naše Slovensko predložila zákon, ktorého cieľom bolo „*zverejniť financovanie mimovládnych skupín pôsobiacich na Slovensku*“, pričom to zdôvodnil slovami: „*Pretože štát by mal vedieť, kto financuje nejaký protištátny odboj.*“ Išlo o veľmi kritické a paušalizujúce vyjadrenie, naznačujúce, že za pádom vlády stáli „*protislovenské živly*“

a „protištátny odboj“ z mimovládnych organizácií. Moderátor však na tieto veľmi kritické tvrdenia nijakým spôsobom nezareagoval, ani nepoložil žiadnu doplňujúcu alebo vyjasňujúcu otázku, smerujúcu k tomu, na základe akých faktov vyvodil hosť takéto hodnotiace úsudky. Vo svojom vyjadrení zo dňa 2. 11. 2022, ktorého plné znenie uvádzame nižšie, účastník konania uviedol: „*Netušíme, ako reagovať na pasáže relácie vybrané pracovníkom Rady ako „závadové“. (...) Ide o chronicky známe veci – (...) mimovládny sektor, z ktorého sa do slovenskej politiky etablovali viacerí politici.*“. Na toto vyjadrenie však treba uviesť, že Marek Kotleba v relácii neuviedol iba neutrálne a korektné faktické tvrdenie, že z mimovládneho sektora sa do slovenskej politiky etablovali viacerí politici, ako to naznačuje vyjadrenie účastníka konania, ale uviedol veľmi kritické a paušalizujúce hodnotiace úsudky, naznačujúce, že za pádom vlády stáli „protislovenské živly“ a „protištátny odboj“ z mimovládnych organizácií, pričom moderátor na tieto jeho vyjadrenia nijakým spôsobom nezareagoval.

- o pozdrave „Na stráž!“:

10:57:28 Redaktor: „*A čo sa týka toho, toho pozdravu Na stráž?*“

10:57:31 Marek Kotleba: „*Na stráž, tak viete, ten pozdrav niektorí členovia sa tak zdravia, prečo sa tak zdravia, to je ich vec a...*“

10:57:39 Redaktor: „*Vy konkrétne?*“

10:57:40 Marek Kotleba: „*Ja sa tak nezdravím.*“

10:57:42 Redaktor: „*Takže nehaj...*“

10:57:43 Marek Kotleba: „*Aj keď treba si povedať, že to je pôvodne skautský pozdrav.*“

10:57:47 Redaktor: „*Ďakujem pekne za vašu odpoveď. Opäť napísal pán Miroslav. Mohol by váš hosť vysvetliť rozdiel medzi nacizmom a fašizmom, bola Tisova Slovenská republika fašistická alebo nacistická?*“

Ako vyplýva z vyššie uvedených citátov, Marek Kotleba na otázku moderátora o pozdrave „Na stráž!“ odpovedal, že „*niektorí členovia sa tak zdravia, prečo sa tak zdravia, to je ich vec*“, že on sa tak nezdraví, a následne dodal: „*Aj keď treba si povedať, že to je pôvodne skautský pozdrav.*“ Hoci je všeobecne známe, že išlo aj o pozdrav členov Hlinkovej gardy, používaný za Slovenského štátu, a že verejnosť vníma tento pozdrav najmä ako pozdrav členov Hlinkovej gardy vyjadrujúci sympatie k Slovenskému štátu a jeho politickému režimu, moderátor v tomto zmysle nevyjadril žiaden oponentný názor ani nepoložil žiadnu kritickú, doplňujúcu alebo vyjasňujúcu otázku, ale uspokojil sa s vysvetlením Mareka Kotlebu, že je to pôvodne skautský pozdrav.

* * *

Účastník konania vo svojom vyjadrení zo dňa 2. 11. 2022 uviedol: „*Relácia „Debata na telefón“ nie je spravodajským blokom. Je to prezentovanie názorov jednotlivých protagonistov relácie, ktorí sú konfrontovaní s otázkami a názormi poslucháčov. Že ide o vyjadrovanie názorov a nie exaktných premís je zrejmé i zo sloganu tejto relácie „Aj váš názor nás zaujíma.“ V totožnom formáte je relácia vysielaná prakticky už 30 rokov. Na rozdiel od Rady pre mediálne služby sa nestotožňujeme s názorom, že je vhodné cenzurovať a mentorovať pozvaných hostí a vyvracať im ich názory. Je významné, že správne konania sú vyvodzované takmer výlučne voči reláciám v ktorých je hosťom člen opozičnej politickej platformy. Z toho skutočne nemáme dobrý pocit. Netušíme, ako reagovať na pasáže relácie vybrané pracovníkom Rady ako „závadové“ (p. Osuský, p. Zemanová, dirigizmus EU, prepojenia politikov na mimovládne organizácie). Ide o chronicky známe veci – od agresívneho vystupovania p. Osuského vrátane fyzického útoku, arogancie p. Zemanovej vo veci vyjadrovania sa k dôchodcom, zasahovania EU do prakticky všetkých aspektov života na Slovensku, či mimovládny sektor, z ktorého sa do slovenskej politiky etablovali viacerí politici. Nie je pravdou, že moderátor len číta otázky, aktívne vstupuje do relácie. Názorovú oponentúru zabezpečujú aj poslucháči. Celý rad správnych konaní spustených voči rádiu Frontinus v roku 2022 považujeme za prejav politickej predpojatosti niektorých členov Mediálnej rady a hrubý pokus o cenzúru a šikanovanie nezávislého média.*“

K vyjadreniu účastníka konania, že nie je vhodné cenzurovať a mentorovať pozvaných hostí a vyvracať im ich názory, je potrebné uviesť, že ak sú v rámci vysielania prezentované kritické, vyhranené alebo jednostranné názory, v záujme splnenia si svojej zákonnej povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky vyplývajúcej z ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách je vysielateľ povinný zabezpečiť ich vyváženú. V prípade, ak je súčasťou debát iba strana prezentujúca jeden uhol pohľadu, je úlohou moderátora konfrontovať a vyvažovať kritické vyjadrenia. Nejde o nelegitímne „cenzurovanie“ alebo „mentorovanie“ pozvaných hostí ani o vyvracanie názorov hostí.

K vyjadreniu účastníka konania, že nie je pravdou, že moderátor len číta otázky, pretože aktívne vstupuje do relácie a názorovú oponentúru zabezpečujú aj poslucháči, je potrebné uviesť, že pasivita moderátora síce nebola v rámci namietaného programu úplná a moderátor prečítal aj niekoľko kritických otázok, avšak to nestačilo na vyváženú problematiku vyjadrení, ktoré mal hosť aj niektorí poslucháči v rámci dvojhodinového programu. Reakcie moderátora v podobe usmernení na nepoužívanie expresívneho jazyka neboli vo vzťahu k celkovému posúdeniu dostatočnosti jeho aktivity relevantné, pretože takmer vôbec neplnil funkciu názorového oponenta. Vysielateľ sa nemôže spoliehať iba na to, že názorovú oponentúru zabezpečia poslucháči telefonujúci do programu, názorovú oponentúru musí zabezpečiť aj moderátor. V prípade namietaného programu moderátor vyjadrenia host'a ani poslucháčov dostatočným spôsobom nevyvažoval ani nekládol kritické, doplňujúce a vyjasňujúce otázky.

* * *

Vychádzajúc z vyššie uvedených citátov z programu možno konštatovať, že keďže v programe *Debata na telefón* odvysielanom dňa 12. 6. 2022 odznelo veľa kritických, vyhranených, kontroverzných, paušalizujúcich a závažných hodnotení a tvrdení zo strany host'a, ako aj zo strany niektorých poslucháčov, z ktorých viaceré mali navyše potenciál vyvolať odpor a nenávisť verejnosti voči skupine ľudí, negatívne sa dotknúť povesti osôb alebo podporovať alebo legitimizovať vojenskú agresiu, porušovanie základných práv alebo totalitné režimy, bolo v záujme zachovania objektivity a nestrannosti programu nevyhnutné zabezpečiť prostredníctvom moderátora reakciu na takéto hodnotenia a tvrdenia prítomného host'a a poslucháčov, a to napríklad uvedením iných relevantných názorov alebo relevantných protiargumentov, spresňovaním uvádzaných informácií, upozornením na prílišnú paušálnosť tvrdení host'a či poslucháčov, prezentovaním stanoviska dotknutých osôb alebo upozornením, že dotknuté osoby sú neprítomné a nemôžu sa brániť, kladením vyjasňujúcich a doplňujúcich otázok alebo kladením otázok na zdroj informácií, z ktorého hosť alebo poslucháči čerpali pri urobení hodnotiacich úsudkov alebo faktických tvrdení.

Po zohľadnení a posúdení vyššie uvedených citátov však možno konštatovať, že v namietanom programe *Debata na telefón* zo strany moderátora takmer úplne absentovali otázky voči hosťovi alebo poslucháčom, ktoré by konfrontovali ich kritické, vyhranené, závažné alebo paušalizujúce hodnotenia a tvrdenia s názormi a argumentmi iného myšlienkového prúdu alebo názorovej protistrany, azda s výnimkou otázky týkajúcej sa tzv. protiinflačného balíčka z dielne ministra financií.

K vyššie citovaným kritickým a vyhraneným vyjadreniam host'a alebo poslucháčov v programe neodznali iné relevantné názory alebo relevantné protiargumenty, moderátor tieto vyjadrenia nevyvažoval ani nekládol skoro žiadne kritické alebo doplňujúce otázky, ktoré by vyzývali host'a alebo poslucháčov, aby svoje názory bližšie vysvetlili alebo aby uviedli konkrétne zdroje pre svoje tvrdenia. Moderátor tiež neupozornil host'a a poslucháčov, že dotknuté osoby sú neprítomné a nemôžu sa brániť.

Moderátor taktiež neupozornil host'a ani poslucháčov na prílišnú paušálnosť ich tvrdení a na neprípustnosť toho, aby sa na základe jedného alebo niekoľkých prípadov určitého správania pripisovalo takéto správanie celej veľkej skupine alebo množstvu ľudí (napr. všetkým ukrajinským utečencom).

Nedostatok aktivity moderátora je potrebné vyhodnotiť ako o to závažnejší, keďže viaceré vyššie citované hodnotenia alebo tvrdenia host'a alebo poslucháčov mali potenciál vyvolať odpor a nenávisť

verejnosti voči skupine ľudí alebo podporovať a legitimizovať vojenskú agresiu, porušovanie základných práv alebo totalitné režimy. Moderátor však ani na takéto vyjadrenia žiadnym spôsobom nereagoval a zostal pasívny.

Moderátor síce vyzýval a upozorňoval volajúcich poslucháčov na to, aby boli slušní, teda aby nepoužívali vulgárne alebo expresívne výrazy na adresu ústavných činiteľov, prípadne ich upozorňoval, aby používali výraz *Rómovia* namiesto *Cigáni*, avšak čo sa týka ďalších vyššie citovaných vyjadrení takmer vôbec neplnil funkciu názorového oponenta ani nevyvažoval kritické a vyhranené vyjadrenia, ktoré v programe odzneli.

Moderátor bol počas programu prevažne pasívny a jeho vstupy sa z väčšej časti obmedzili iba na čítanie pripravených otázok, resp. na čítanie otázok od poslucháčov. Hoci moderátor prečítal aj niektoré kritické otázky namierené voči hosťovi a jeho strane, to nestačilo na vyváženú pomerne veľkého množstva problematických vyjadrení Mareka Kotlebu, ako aj niektorých telefonujúcich poslucháčov, ktoré zazneli v rámci dvojhodinového programu. Celý program preto pôsobil jednostranne a nevyvážene.

Prejavom neobjektívnosti a nevyváženosti programu bola aj skutočnosť, že moderátor niekedy hosťovi svojimi „pod-otázkami“ výslovne „nahrával“ a iniciatívne ho podnecoval, aby hosť do svojich kritických hodnotení a tvrdení zahrnul ďalších konkrétnych predstaviteľov politických strán alebo konkrétnu politickú stranu, ktoré hosť sám z vlastnej iniciatívy nespomenul. Takto sa moderátor postavil do polohy priameho podnecovateľa ďalších kritických hodnotení zo strany hosťa, ktoré by hosť sám z vlastnej iniciatívy neuviedol.

Faktom je, že program *Debata na telefón* dáva priestor rôznym politikom naprieč názorovým spektrom, a to tak z koalície ako aj opozície. Ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. (predtým § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.) však vyžaduje, aby vysielateľ zabezpečil objektivnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky v každom odvysielanom programe jednotlivito.

Pri posúdení proporcionality a ústavnej prípustnosti zásahu do základného práva účastníka konania na slobodu prejavu a šírenie informácií treba zohľadniť najmä vyššie uvedené skutočnosti, že moderátor bol počas programu prevažne pasívny a žiadnym spôsobom nereagoval ani na viaceré vyššie citované závažné vyjadrenia, resp. že niekedy hosťovi svojimi „pod-otázkami“ výslovne „nahrával“, ako aj povahu sankcie z toho pohľadu, či sankcia nie je vzhľadom na sledovaný cieľ (zabezpečenie objektivnosti a nestrannosti programu) neprimerane prísna. Zohľadniac celkové vyznenie, spracovanie a obsah namietaného programu, nedostatočnú aktivitu moderátora a povahu sankcie, ktorou je upozornenie na porušenie zákona a ktoré nemá ekonomický dopad na účastníka konania, je zásah do slobody prejavu účastníka konania proporcionálny a ústavne prípustný.

Vychádzajúc z vyššie uvedených citátov z programu a vyššie uvedených záverov je potrebné konštatovať, že v namietanom programe *Debata na telefón* odvysielanom dňa 12. 6. 2022 vysielateľ - účastník konania FRONTINUS s.r.o. – porušil § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. zákona tým, že nezabezpečil objektivnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky.

K uloženiu sankcie je potrebné uviesť, že u právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť pre správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 264/2022 Z. z. ako aj zákona č. 71/1967 Zb., ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správne deliktu, dokazovať zavinenie alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným a nedbanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z citovaných zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podľa § 225 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z. a § 53 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na orgáne, ktorý rozhodnutie vydal. Toto rozhodnutie nie je preskúmateľné súdom.

Toto rozhodnutie sa vydáva v troch rovnopisoch:

1x účastník konania (elektronicky)

2x Rada pre mediálne služby

PhDr. Marta Danielová
predsedníčka
Rady pre mediálne služby